WASHINGTON D C

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 156. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го СЕРПНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 27, 1969 No. 156. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 26-го серпня 1969

В АМЕРИЦІ

У ПІВДЕННИХ СТЕЙТАХ МИРНО ПОСТУПАЄ шкільна інтеграція. З початком цього нового шкільного року участь муринських дітей у цілком або частинно білих школах зросте від 20 до 40 відс. Дотепер не було ніяких перешкод у вписуванні муринських дітей до білих шкіл. Зате майже нема випадку вписування білих до муринських шкіл. Шкільна інтеграція в південних американських стейтах розпочалася тому 15 років, від переломового рішення Найвищого Суду, що визнав шкільну сеґреґацію, як протиконституційну.

З ЧЕСТЕРУ У ПЕНСИЛВЕНІЇ ВИПЛИВ велетенський льодоламний танкер „Мангеттен", щоб оплививши східнє узбережжя З'єднаних Стейтів і Канади продістатися від сходу леґендарним дотепер водним шляхом до Аляски. „Мангеттен" має 115.000 тонн містоти, довгий на 1.005 стіп, має перед собою дорогу на приблизно 10.000 миль. В його 126-членній залозі є також науковці, американці й канадійці. Виправу фінансує одна нафтова компанія, призначивши на ту ціль 40,000.000 дол.

У ЖУРНАЛІ „АМЕРІКЕН ГЕРІТЕЙДЖ" ПОЯВЛЯТЬСЯ вперше вийнятки з щоденника колишнього американського амбасадора в Індії, Джана Кеннета Ґелбрейта, теперішнього професора економії в Гарвардському університеті й голови ліберальної організації „Американці для демократичної акції". З тих його записок виходить ясно, що між ним, як амбасадором в Індії за часу президентів Джана Кеннеді і частинно Линдона Джансона, та державним секретарем Діном Раском були постійно напружені відносини. Різні рекомендації Ґелбрейта, між ними, щоб ЗСА сприяли допущенню Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй, Раск різко відкидав.

У НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛИ наприкінці тижня дві молоді дуже талановиті американські драматичні артистки: 32-річна Джоен Істмен, яка виступала з великим успіхом в кількох титулових ролях у театрах на Бродвеї, та 41-річна Кетлін Мюррей, яка здобула особливий успіх, виступаючи на телевізії в титуловій ролі популярної вистави „Кітті Фойл". Кетлін Мюррей померла на недугу пістряка. Обидві артистки мали фахову драматичну освіту.

АМЕРИКАНСЬКІ АВТОМОБІЛІ ЗАЛИШАТЬСЯ в 1970 році більш-менше у такому самому зовнішньому вигляді, як у цьому році. Це стосується передусім найпопулярнішого „шевролета", а після того й інших моделів, що їх продукує Дженерал Моторс. Зате новиною буде новий тип „шевролета" — „Монте Карло" — з найдовшою передньою частиною воза. Більшу зміну у своєму вигляді принесе популярний німецький „фольксваген".

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ СПРОТИВИВСЯ, щоб два щоденники в Арізоні, „Тучон Дейлі Ситізен" і „Арізона Дейлі Стар", з'єдналися під одним проводом. Департамент признає, що задля облегшення видавництвам тих газет, вони можуть порозумітися щодо технічних справ, як друк і розподіл, — але редакції і адміністрації не можуть бути ті самі, бо обидві газети мусять залишитись вільними суперниками. Це цікаве становище боронить принцип повної свободи преси, до якої належить також її різновидність.

У СВІТІ

„БРАТИСЛАВА ОРІЄНТУЄТЬСЯ НА КИЇВ" — твердить у своїй кореспонденції до „Ню Йорк Таймсу" його кореспондент Пол Гофман, якого в міжчасі видалили з Праги. Він підкреслює, що в Братиславі, у суперечності з Прагою і столицею Моравії Брном, не було ворожих Москві демонстрацій у зв'язку з першими роковинами совєтської інвазії до ССCР, але, мовляв, Словаччина не так дивиться в сторону Московщини, як у сторону України і її „реґіоналізму". У чому проявляється той „реґіоналізм" УССР — американський кореспондент не каже.

В ІРАКУ РОЗСТРІЛЯЛИ 5-ох вояків і одного поліційного старшину та повісили 9-ох цивільних громадян, як „шпигунів" в користь Америки і Ізраїлю. З тих жертв прокомуністичного режиму в Іраку дві особи були християнами, дві жидами і решта мусульманами. Вже раніше жертвою іракської шпигунофобії впало 36 осіб, розстріляних чи повішених. Заклики різних міжнародних чинників, між ними генерального секретаря ОН У Танта, до іракських властей — не мали ніякого позитивного відгуку.

В АНКАРІ, ТУРЕЧЧИНА, ЗГИНУВ один 24-річний арабський студент з Йорданії, і другий 25-річний його товариш був поранений, як передчасно вибухла годинникова бомба, якою вони хотіли зірвати ізраїльський павільйон в м. Ізмірі. Ті студенти перейшли були терористичний вишкіл в арабській партизанській організації Національний Фронт для визволення Палестини — в Йорданії.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ ВІДКРИВ пам'ятник покійному генералові Жакові Леклеркові, який — всупереч наказам головної квартири альянтів, як командант танкового з'єднання Другої змоторизованої дивізії в останній світовій війні, скерував своє з'єднання в сторону Парижу і перший з-посеред альянтів вступив до нього, саме 25 років тому. Французькі мистці критикують той пам'ятник, зладжений у давньому консервативному стилі — бронзової статуї у геройській позі.

5-ТИЧЛЕННИЙ ВОЄННИЙ СУД ЗВІЛЬНИВ від вини і кари капітана важкого австралійського кружляка „Мельбирн", Джана П. Стівенсона: той кружляк зударився 3 червня ц. р. з американським легким нищильником „Івенс" і перерізав його надвоє, при чому згинули 74 американці. Капітанові Стівенсонові закидали, що він не подав впору „Івенсові" докладного шляху і не вжив відповідних заходів проти зудару.

ЗНАЧНО ПОГІРШИЛАСЬ ситуація в Ляосі: місцеві комуністичні партизани, які насправді є „приватною" армією комуністичної партії Патет Ляо, з видатною допомогою збоку реґулярної північно - в'єтнамської армії осягнули впродовж останніх місяців і тижнів поважні воєнні успіхи, загрозивши дальшому існуванню незалежного, зорієнтованого на Захід уряду прем'єра Суванни Фуми. В сусідньому Таї (Сіямі) уряд стривожений тим розвитком подій в Ляосі, який переділює Таї від комуністичного Китаю. Майже припинено всі праці над реґуляцією ріки Меконґ, фінансовані здебільша Японією: у тих роботах заінтересовані Ляос, Таї, Камбоджа і Південний В'єтнам, але комуністи загрозили знищенням всіх гребель.

Рада Директорів УККА матиме надзвичайні наради

Ню Йорк. — Згідно з повідомленням Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, в суботу 6-го вересня ц. р. відбудуться тут вимагане статутом УККА надзвичайне засідання його Ради Директорів для вибору комісій та вирішення інших справ, зв'язаних з X Конґресом Американських Українців, що має відбутися в Ню Йорку в жовтні цього року. Засідання Ради Директорів вібудеться в готелі „Комодор" при 42-ій вулиці і Лексінґтон евню (в залі ч. 115), в якому відбуватиметься також Конґрес, та почнеться о год. 10:30 перед полуднем. На порядку нарад, крім формальностей та звітування, є окрема точка про Десятий Конґрес Американських Українців, в цьому такі справи, як проєкт змін і доповнень до статуту УККА, що їх реферуватимуть адв. Іван Робертс і д-р Матвій Стахів, організаційна підготова 10-го Конґресу, яку реферуватиме екзекутивний директор Канцелярії УККА мґр. Іван Базарко, опісля вибір 19-ти членної Номінаційної та інших конґресових комісій. Відносно Номінаційної комісії, 4-ий розділ статуту УККА постановляє: "... намічування кандидатів на уряди або в члени Комісій переводить 19-членна Номінаційна Комісія, яку призначає Рада Директорів. Обов'язком Комісії є приймати запропонованих кандидатів від членства, перевіряти їхні кваліфікації та пропонувати Конґресові вибір тих кандидатів, які — на основі рішення Комісії — є кваліфіковані на такі функції".

ЗСА таврують спалення мошеї в Єрусалимі й екзекуції в Іраку

Вашингтон. — Речник Державного Департаменту Роберт МэкКлоскі відчитав перед представниками преси в минулий понеділок 25 серпня ц. р. заяву американського Уряду, в якій таврується однаково спалення мусульманської святині Аль Акса в Єрусалимі, як і розстріляння і повішення дальших 15 „шпигунів" в Багдаді в Іраку. Цю заяву американський Уряд проголосив на тлі загостреної ситуації на Близькому Сході у зв'язку з пожежею шанованої в цілому мусульманському світі мошеї Аль Акса. Обурення з приводу тієї пожежі було в цілому арабському світі таке велике, що навіть Тунізія, яка звичайно бойкотує наради Арабської Ліґи, вислала в мин. понеділок представника президента Габіба Бурґіби, Талеба Сліма, до Каїро, на нараду міністрів закордонних справ від 14-ох арабських держав. Хоча ті наради велися за закритими дверми, проте преса твердить, що головною темою нарад було узгіднення дальшої політики супроти Ізраїлю, при чому Йорданія, Єгипит, Судан і Ливан буцімто найпалкіше наполягали на скликання панарабської конференції „на вершинах". Понеділкова конференція в Каїро велася під проводом генерального секретаря Арабської Ліґи Абдель Халека-Хаесуни, який заявив: „Не пора вже на слова, а на діла". Західні політичні кола все ж не вірять у вибух нової великої арабсько-ізраїльської війни, зате припускають, що посилиться діяльність протиізраїльських арабських партизансько-терористичних організацій та двобої летунства і артилерії між Ізраїлем і Єгиптом.

ПОМЕР КОЛИШНІЙ СПІКЕР М. БАЧИНСЬКИЙ

Вінніпеґ. — У шпиталі Фішер Бренч помер 14 серпня Микола В. Бачинський, народжений 1887 р. в Серафинцях, Зах. Україна, який прибув до Канади в 1906 р. і дійшов до посади президента провінційної палати послів — спікера на Манітобщині. Від 1922 р. сл. п. Микола Бачинський був до 1950 р. постійно перевибираний послом до Манітобської Леґіслятури. На становищі спікера перебував до 1958 р. Залишив дружину, сина й двох доньок та сестру в Україні.

АСТРОНАВТИ В РОЛІ ГЕОЛОГІВ

Готуючись до майбутнього десанту на Місяці і до зв'язаного із цим завдань дослідження геології Місяця астронавти із майбутньої залоги „Аполло 14" відбувають досліди і вправи у збиранні зразків гірського ґрунту. Відбуваються ці вправи під проводом фахових геологів у гірських околицях, подібних до поверхні Місяця. На фото: астронавти Алеи Шепард (зліва) й Едґар Мічел (посередині) проводять свої геологічні досліди у супроводі геолога д-ра Майка МекІвена на горі Місячні Кратери в Айдаго. Лет „Аполло 14" на Місяць має відбутися в липні 1970 року.

Припинення редукції військ ЗСА у В'єтнамі — пересторога для Ганою

Вашингтон. — Рішення Президента покищо стриматися з проголошенням дальшої редукції американських збройних сил у В'єтнамі не є зміною американської політики, а пересторогою на адресу Північного В'єтнаму, що відкликування американських військ з В'єтнаму залежить від ступня бойової активности комуністів, — повідомлено з американських відповідальних кіл. За американською пресою, президент Ніксон нараджувався у цій справі в своїй тимчасовій резиденції в Сан Клементе в Каліфорнії не тільки з державним секретарем Вілліямом Роджерсом, секретарем оборони Мелвіном Лердом і Генрі Кіссінґером, але також з прибулим із Парижу головою тамошньої американської делеґації Генрі Кеботом Ладжом. Цей останній буцім-то висловив думку, що варто пригадати Північному В'єтнамові і В'єтконґові, що вони не можуть вести офензивні дії в Південному В'єтнамі та водночас вичікувати, поки американці ступнево заберуть геть усі свої війська з В'єтнаму. Речник Державного Департаменту Роберт Мек Клоскі заявив, що рішення Президента проголосити в цій справі свою заяву щойно у пізнішому часі — не є зміною засадничої політики Уряду, наставленої на відтягання військ з В'єтнаму, що їх заступлять південно-в'єтнамськими військами. Рішуче заперечено, наче б південно-в'єтнамський президент Нгуєн Ван Тіє вплинув на таку постанову президента Ніксона. Нгуєн Ван Тіє буцім-то вважав, що проголошення тепер дальшої редукції американських військ у В'єтнамі може ускладнити політичну ситуацію у Південному В'єтнамі, де саме переводиться зміну уряду. 8 червня 1969 року, коли-то президент Ніксон проголосив відкликання перших 25.000 вояків з В'єтнаму, було там 537.500 американських військовиків. На 31 серпня ц. р. має залишитись там 515.000. За газетними передбачуваннями — до кінця наступного року мали б залишитися у В'єтнамі тільки кругло 200.000 американських військовиків — з летунства, артилерії, технічних і медичних частин.

В річницю московської інвазії в Чехо-Словаччині арештовано 1 893 осіб

Відень. — У висліді демонстрацій і протестних зібрань, влаштовуваних на вулицях Праги й інших чехо-словацьких міст у другій половині минулого тижня, зокрема в четвер 21 серпня — в річницю окупації Чехо-Словаччини совєтськими військами арештовано в Чехії і Моравії 1 893 осіб, з того числа 1 239 в самій Празі. Подала ці числа офіційна чехо-словацька пресова аґенція ЧТК, повідомляючи водночас, що відбувалися демонстрації не тільки в Празі і в Брні, але також в Остраві і в Усті над Лабою і що також були відокремлені зібрання з участю соток демонстрантів у столиці Словаччини Братиславі. Орган чехо-словацької компартії „Руде Право" обвинувачує в організуванні демонстрацій не тільки „контрреволюційні елементи", але також і лібералів у самій компартії, натякаючи цим на прихильників Александра Дубчека і започаткованих ним минулого року ліберальних реформ. Згідно із ствердженням „Рудого Права" ініціятори минулотижневих демонстрацій хотіли привести до ліквідації комуністичної системи в ЧССР.

Закінчення війни у В'єтнамі не звільнить грошових засобів для суспільних потреб

Сан Клементе. — Економісти, співробітники різних федеральних аґенцій, що їх завданням є студіювати перспективи економічного й суспільного розвитку ЗСА, встановили на основі своїх дослідів, що немає якихось підстав сподіватися, що закінчення воєнних дій у В'єтнамі звільнить федеральні грошові засоби для різних суспільних потреб, зокрема в ділянці суспільної опіки. Деніел Патрик Мойніген, дорадник президента для міських проблем, заявив, що евентуальні бюджетові заощадження, осягнені у висліді обмеження війни у В'єтнамі, яка коштує федеральну скарбницю приблизно двадцять і п'ять більйонів долярів на рік, будуть зужиті ще протягом 1970 року на біжучі мілітарні й інші державні потреби. Виступав Д. Мойніген на зібранні Ради міських справ, яке відбулося тут поблизу літнього Білого Дому през. Ніксона у понеділок 25 серпня. Не краща буде ситуація і в дальших роках, навіть уже після остаточного закінчення війни: заощаджені гроші будуть використовувані в першій мірі на пекучі державні потреби і тільки невелику частину можна буде зужити на якісь нові суспільні програми.

Хор з Нюарку їде до Риму

Ню Йорк. — З Комітету організації прощі до Риму Стемфордської Дієцезії та Т-ва „За Патріярхат" повідомляють, що на винаймлених 2-ох літаках з Ню Йорку до Риму виїде також хор св. Ів. Хрестителя під дир. проф. М. Добоша з Нюарку. Разом з хором передано до Ню Йорку також групу зголошених прочан в парохії в Нюарку. Всіх цих учасників прощі проситься додатково оформитись згідно з принятою формою в Комітеті в Ню Йорку та згідно з приписами „про чартеровані літаки". Зокрема конечно є негайно повідомити, до котрої групи вписати учасників. В Ню Йорку маємо дві групи: одна їде на 7 днів — поворот до Ню Йорку в п'ятницю 3-го жовтня веч., друга група їде на 9 днів та повертає в неділю, 5-го жовтня веч. Відлет обох літаків —джетів „АЛІТАЛІЯ" з Кеннеді - летовища в четвер 25-го вересня вечером. Про точний час, як також про інші справи, всі оформлені учасники одержуть письмові повідомлення вже в найближчих днях. Для інформації подаємо, що з Ню Йорком їде також група прочан (200 осіб) з Філядельфії. На двох замовлених літаках виїде 310 осіб. Вже є записаних 301 учасників прощі, та в цьому моменті ще є 9 вільних місць. В справі евентуальних та пильних інформацій Комітет просить звертатися тільки до уповноваженого орг. реф. п. Я. Пастушенка (щоденно год. 1-7 поп) телефон ҐРамерсі 3-35-50, або „АРКА" 48 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку.

Й. Лисогір найменований на асистента голови демократів Ню Джерзі

Голова Стейтового Демократичного Комітету Сальваторе А. Бонатемпо (перший зправа) з новонайменованим своїм асистентом Йосипом Лисогором (другий зліва) та пані Анною Мартіндел, заступницею голови Стейтового Демократичного Комітету, під час проголошення цієї номінації в Трентоні. Разом з ними є Мирон Солонина (зліва) та Михайло Вархол (другий зправа).

Трентон. — З головної кватири Стейтового Демократичного Комітету у пресовому повідомленні на 26-го серпня сказано, що голова Стейтового Демократичного Комітету Сальвадоре А. Бонтемпо найменував головного предсідника Українського Народного Союзу та відомого діяча Демократичної партії спеціяльним своїм асистентом для братських справ у кампанії за вибір Роберта Б. Майнера на ґубернатора Ню Джерзі. Проголошуючи це найменування, С. А. Бонтемпо заявив, що він керувався виїмковими адміністраційними спосібностями найменованого та його великим досвідом. Згідно з повідомленням, Й. Лисогір, приймаючи номінацію заявив, що він „радий бути на чердаку", бо „Ню Джерзі потребує такого випробуваного і досвідченого лідера, як ним є Роберт Б. Майнер, який так добре служив нашому стейтові раніше та який знову принесе нам енергійне знання, як розв'язувати стейтові проблеми". У пресовому повідомленні подано ще біографічні дані нового асистента голови Стейтового Комітету, згадуючи зокрема про його службу в американських збройних силах під час другої світової війни на европейському терені.

Як уже інформовано, губернатор Роберт Б. Майнер, С. А. Бонтемпо та інші провідні діячі Демократичної партії Ню Джерзі візьмуть участь у зібранні-пікніку українських демократів, що відбудеться в неділю, 7-го вересня, впродовж дня в Українському Селі в Бавнд Бруку.

Д-р М. Чаповський доповідав на міжнародному науковому з'їзді

Кінґерон, Па. — Бюлетень „Форестрі Рісарч Нюзґрам" з 22-го серпня інформує, що в днях від 3 до 16-го серпня ц. р. в Пенсильвенійському Стейтовому Університеті в Університеті Парк, Пенсильвенія, відбулася міжнародна наукова конференція для студій спільних проблем драстичних забурень ґрунту і з головною доповіддю на цій конференції виступав відомий наш науковець д-р Мирослав Чаповський із Північно - східньої Експериментальної Лісової Станиці в Кінґстоні, Па. У конференції-симпозіюмі взяло участь 90 науковців з 18 стейтів та 13 закордонних країн. Завданням конференції було знайти якусь розв'язку для спільних забурень ґрунтів у світі. В доповідях і дискусії обговорено хемічні, фізичні і біологічні причини ґрунтових забурень та можливості їх усунення. Д-р Чаповський представив наукову працю з підсумками його дослідів і практичних заходів для залісенення штучних горбків, що їх насипано з копальняних залишків в районі твердого вугілля в Пенсильвенії. Конференцію - симфозіюмом керував д-р Россел Гутнік, професор лісництва в Пенсильвенійському університеті.

Українські купці в Ню Йорку вимагають від міста ліпшої охорони

Ню Йорк. — Союз Українських Купців і Промисловців, що його тут очолює дир. Ярослав Пастушенко, звернувся окремим меморіялом до посадника Ню Йорку Дж. Ліндсея, до дирекції поліції та до всіх кандидатів на посадника, звертаючи їм увагу на загрозливі відносини в східній частині долішнього Ню Йорку, в якій приміщена більшість українських торговельних підприємств, прохаючи від міста більшої і ліпшої охорони. У меморіялі, що його приготовила Екзекутива СУКП в порозумінні зі своїм правним дорадником д-ром Романом Олесницьким м. і. сказано:

„Союз Українських Купців і Промисловців, що існує від 1939-го року, має між своїми членами майже 100 купців, промисловців та послугових підприємств, що їх називається „малим бизнесом" та 75 відсотків з яких мають своє приміщення в долішній частині східнього Мангеттену, до якого застосовується тепер ненависну назву „Іст Виледж". Від часу, як заіснувало „Іст Виледж", спостерігається замітний розклад околиці в усіх відношеннях, але зокрема замітне стрімке збільшення злочинности. Тому, що приблизно два роки тому багато з наших членів мали відкриті свої крамниці до 9 або 9:30 години ночі, тепер вони закривають їх о год. 7-ій вечора з уваги на часті грабунки і хуліґанства... Це можуть легко потвердити документи 9-ої поліційної станиці при східній 5-ій вулиці, в якій багато з наших членів зголошували навіть по два випадки грабунку місячно і там заледви чи є родина, яка не зазнала б бодай два чи три вломи..."

СУКП вимагає тепер призначення на той район сильнішої поліційної охорони та попереджає, що як українські купці такої охорони не дістануть, вони скористають з прикладу жидів у Вілліямсбурській дільниці Бруклину та зорганізують власну самоохорону у власному поліційному авті із сиренами, яким патролюватимуть ночами свою дільницю для охорони своїх членів та їхніх крамниць.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дилема супроти В'єтнаму

Під кінець минулого тижня президент Ніксон припинив стягання американських військових частин із В'єтнаму. В обережній заяві не сказано, що дальшу редукцію американських збройних сил у тій країні взагалі буде припинено, а лише стверджено, що Президент відкликав своє рішення в цій справі, що його мав прийняти у вересні, „на кілька днів або тижнів". Проголосивши в першій половині червня ц. р. відкликання 25.000 американських вояків з В'єтнаму, Президент зразу заявив, що своє становище в цій справі узалежнює від ступня, в якому південнов'єтнамські війська всилі будуть перебрати на себе оборону країни, — від стану воєнних операцій та поступу Паризької конференції в справі В'єтнаму. Кількатижневе затишшя на воєнних фронтах подавало надію, що Північний В'єтнам і В'єтконг пляново звужують свої агресивні дії, щоб створити сприятливішу для політичних переговорів атмосферу на Паризькій конференції і щоб облегшити президентові Ніксонові стягнення з В'єтнаму дальших континґентів війська. Перехід від того затишшя до нових офензивних дій і вперта, непоступлива постава комуністів у Парижі мусіли прохолодити оптимістичні надії і породити реакцію також по американському боці.

Президент Ніксон опинився в надзвичайно важкій і ризиковній позиції. Під час своєї останньої подорожі по Далекому Сході він проголосив тезу, що Америка згідна допомагати тим, які самі собі допомагають. Ця теза зривала з попередньою політикою, яка давала беззастережну політичну і збройну допомогу загроженим комунізмом країнам: вона зривала з становищем кол. президента Джансона і його секретаря оборони Роберта МекНамари, які замало уваги звертали на те, щоб поставити на ноги південнов'єтнамську збройну силу, вивінувати її в модерну зброю та збудити в ній амбіцію — стати оборонцем рідного краю.

Правда, треба розуміти Роберта МекНамару й керівні військові кола, які не могли мати 100-відсоткової певности, чи зброя, передана південнов'єтнамському воякові, не дістанеться В'єтконґові, бо комуністична пропаґанда так само розкладала південнов'єтнамську армію, як робила це большевицька пропаґанда в 1917-20 рр. в Україні. Поважні американські кореспонденти одверто приписують вину американським дорадникам південнов'єтнамського уряду, що лише цього року започатковано там земельну реформу.

Відкликування американських військ з В'єтнаму без уваги на те, чи Північний В'єтнам приймає такі самі рішення щодо своїх військ, було „калькульованим риском", що, може, це таки вплине на комуністів, переконає їх у щирості миролюбних американських інтенцій. Таке міркування було, мабуть, помилкою президента Ніксона і його найближчих дорадників, які, зрештою, самі напевно знають, що єдиним арґументом, який переконує комуністів, є сила. Паризька конференція стала траґі-фарсом. Лайки і образи на адресу „американських агресорів" і „зрадників - лакеїв" у Сайґоні далі заступають будь-які ділові мирові наради. Президентові Ніксонові залишається до вибору: або піти по лінії його противників, „голубів", як сенатор Дж. В. Фулбрайт та його послідовники, щоб незалежно від становища комуністів у В'єтнамі й Парижі відкликати з В'єтнаму війська, залишивши там летунство, і придивлятися, „чия візьме", чи брати далі активну участь на бойових фронтах, щоб не допустити до будь-яких комуністичних перемог. Але, після припинення налетів проти Північного В'єтнаму, і, зокрема, при широко відкритих шляхах постачання Північному В'єтнамові суходолом через порт Гайфонг і через територію Камбоджі, війна у Південному В'єтнамі може тривати до безконечности, посилюючи внутрішню опозицію в Америці.

На тлі такої ситуації правильною, мабуть, була політика президента Айзенгавера, який примусив Північну Корею проголосити бодай збройне перемир'я під загрозою атомового збомбардування промислових центрів в Манджурії. Добрий для такої тактики психологічний момент безпосередньо після виборчої перемоги Ричарда Ніксона вже минувся. Величезна більшість американського народу напевно схвалить кожне рішення президента Ніксона. Але насправді надзвичайно трудно прийняти тепер постанову, за яку треба буде відповідати перед історією.

В. Ткач

КИТАЙ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

Уже не від сьогодні світова політична думка признала той факт, що червоний Китай являє собою, поруч із ЗСА і СССР, третю світову потугу. Так звана культурна революція в Китаї стала предметом студій китайських спеціялістів у західньому світі, при чому тоді не бракувало пророкувань про упадок влади Мао Тсе-тунґа. Але найбільше зацікавлення викликали і викликають, розуміється, непорозуміння, що осягли характеру справжнього перманентного конфлікту, поміж Китаєм і СССР. Це зацікавлення стало в центрі уваги всього світу від інциденту на ріці Уссурі 2 березня ц. р. Тепер преса всього світу знову пише про новий важкий зудар 13 серпня, що стався на кордоні Сінкіянґу й Казахстану.

В цій статті поминаємо питання причин китайсько-совєтського конфлікту. Довший час виставлялося різні припущення й дискутувалося над тим, чи ґенезою конфлікту є ідеологічні розходження поміж совєтським і китайським типами комунізму. Тепер це питання втратило свою вагу: в непоборному антагонізмі стоять одна проти одної дві величезні імперії, з яких кожна використовує у пропаґанді моменти ідеологічного характеру.

Так само хочемо тепер поминути питання, чи слушні претенсії Китаю, який хоче направити заподіяні йому російсько - царською імперією кривди. Найцікавішим є самий факт важкого конфлікту, при чому, як принаймні нині можна судити, немає жадних виглядів на його мирне полагодження.

Західньоевропейська преса майже однозгідно приходить до висновку, що полагодити мирним шляхом китайсько - совєтський конфлікт, очевидно, не вдасться. І на питання — що ж тоді буде? — не вагається відповісти, що совєтсько - китайська війна не виключена. Яка війна? Ширяться поголоски про совєтські приготування до раптового удару нуклеарною зброєю. Якщо ж ні (а багато говорить за те, що Москва не відважиться ужити нуклеарної зброї), тоді виникають перспективи затяжної і безвиглядної для СССР війни, що може тривати десятки років. І якщо це не має бути війна у справжньому розумінні цього слова, то в кожному разі буде це надзвичайно довготривалий „стан напіввоєнного конфлікту". На цей випадок усі далекосхідні експерти з а х ідньоевропейської преси однозгідні в тому, що СССР опиниться у дуже тяжкому, майже безвихідному становищі.

Стверджуючи, що ввесь світ з напругою стежить за розвитком китайсько - совєтського конфлікту, належить з другого боку звернути увагу на те, що ця першорядної ваги справа порівняно мало відбивається на сторінках української преси у вільному світі — поза її, певна річ, інформативною стороною. Чому це так? Можливо тому, що українці ще „нерішені" і не знають, яке мають зайняти становище до справи китайсько - совєтського конфлікту і можливости його розвитку в напрямку відвертого воєнного конфлікту. Такі вагання чи обережність можна до певної міри зрозуміти.

Відома максима „ворог нашого ворога є нашим приятелем" не справджувалася в українській історії. Богдан Хмельницький не мав щастя, шукаючи порозуміння з ворогом Польщі, Москвою. А Гітлер, що воював з СССР, виявився не меншим ворогом України, як і Москва. На ці незаперечні факти історії можна було б навести хіба ту обставину, що Китай віддільений від України величезними просторами, а Московщина є нашим безпосереднім сусідом, Німеччина теж від України недалеко.

Арґумент „жовтої небезпеки" і „расової близькости" українців з москалями хіба не повинен братися до уваги. Його відкидають і всі пресові західньоевропейські коментатори, що пишуть на цю тему. „Жовта нібезпека" — це ще не окреслений і не актуальний фактор. А щодо „расової близькости", то історія є свідком, як віками ворогували між собою „білі народи", або як „жовта" Японія завоювала була „жовтий" Китай. Зрештою, поневолювачем України були завжди „білі брати".

Далеко більшого значення той факт, що Китай має комуністичну систему правління, при чому китайський комунізм нібито більш агресивний, більш небезпечний для західнього світу, ніж комунізм совєтський, який навіть виступає зі своєю теорією „мирного співіснування". Ми ж, українці, зв'язали свою боротьбу за національно - державне визволення не тільки з антиросійським, але й з антикомуністичним наставленням. І до того ми вважаємо себе зв'язаними з західнім світом, у проводі якого стоїть Америка, а цей західній світ, як видається, більш схильний стояти по боці СССР, ніж по боці Китаю.

З наведених вище міркувань „обережність" українців до проблем китайсько-совєтського конфлікту нібито оправдана. Проте, події ідуть далі. Рано чи пізно ми мусітимемо зайняти становище: за, проти чи невтральне супроти одної зі сторін, що перебувають у стані конфлікту. А тому вже тепер не є зайвим бодай розпочати висловлювати думки на цю тему. Бож не виключене, що від дальшого розвитку китайсько - совєтських відносин залежатиме доля світу і доля України.

Варто придивитися тому, які наслідки викликав у політиці світу, а зокрема Европи, китайсько - совєтський конфлікт у його нинішній стадії і як на нього реаґують ті чи інші держави.

Фактом є, що китайсько-совєтський конфлікт вже впливає і буде впливати на міжнародну ситуацію і на уклад сил і в Европі, і в інших частинах світу. Загально, наприклад, відомо, що до кризи довкола Берліну в березні ц. р. не дійшло через інцидент на ріці Уссурі. В політичних колах західнього світу починають ставити питання: звідкіля більша небезпека — збоку червоного Китаю чи совєтської імперії? В кожному разі „аґресивніший" Китай ще не справляв занадто багато клопоту для Заходу в порівнянні із „співіснувальною" Москвою.

Коли раніше деякі політичні кола Заходу щиро вірили у бажання СССР „замиритися" із світом „капіталізму" і встановити з ним справжню „мирну коекзистенцію", то тепер щораз більше чується голосів, що „миролюбний" тон Москви під цю пору спричинений лише скрутним становищем на Далекому Сході. Тому щораз більше виявляється скептицизму до пропозицій Москви в справі відбуття загальноевропейської конференції в справах безпеки. Західньоевропейська преса пише відверто: Москва потребує замирення на „европейському ф р о нті", щоб мати вільні руки супроти Китаю. Отже, на думку багатьох, піти тепер на руку Москви (ціною „узаконення" поділу Німеччини і „відписання" східньоевропейських країн) і забезпечити їй „европейське запілля" в надії, що СССР „не забуде" цієї послуги і відповідно в майбутньому віддячиться — це означало б ризикувати тим, що після переборення труднощів на Далекому Сході Москва відновить свої агресивні дії в Европі, а значить, посередньо, і проти Америки.

Відповідно до витвореної ситуації унапрямлюється і політика деяких держав. Невідомо, звичайно, чи президент Ніксон вирішив відвідати Букарешт з причини нинішнього скрутного становища СССР. Але Чаушеску напевно не відважився б приймати Ніксона у себе, якби Москва не була загрожена збоку Китаю. Так само він не відважився б на опозиційну поставу під час всесвітньої комуністичної конференції в Москві, а оце зовсім недавно, в серпні ц. р., не зробив би нового неприязного до Москви жесту, підвищуючи румунське посольство в Ізраїлі до ранґи амбасади (на що Ізраїль відповів тим самим).

21 серпня вся увага світу була звернена на Чехо - Словаччину, де в річницю совєтської агресії знову вибухнули всенародні заворушення. І хоч цим разом чехи й словаки дали перевагу розважності, напевно їх спротив буде продовжуватися, бо надію на кінцеву перемогу їм дає, власне, те скрутне становище, в якому опинився СССР через конфлікт з Китаєм.

Найбільше невідомих криє в собі питання, яке становище у випадку збройного конфлікту поміж Китаєм і СССР займе Америка. Дехто з европейських пресових коментаторів уже вбачає часткову відповідь на це питання в недавніх заявах державного секретаря Роджерса, згідно з якими Америка займає

(Закінчення на стор. 5-ій)

В. Чапленко

ВСЕУКРАЇНСТВО І ПЕРЕШКОДИ НА ЙОГО ШЛЯХУ

(1)

Про всеукраїнство чи — як частіше кажуть — соборність у нас говорять і пишуть дуже багато. Ці слова та ще вислів „соборна українська держава", якими ми висловлюємо ідею всеукраїнської єдности, належать до найчастіш уживаних слів та висловів у наших політичних та публіцистичних писаннях, у промовах, на з'їздах, у резолюціях тощо. У „Свободі" також не раз писано на цю тему. Можна тут згадати давніші статті А. Гудовського, а нещодавно про це писав Степан Волянник у статті „Партикулярне чи всенаціональне" („С в обода", число з 24 червня ц. р.). Якщо взяти всі писання на цю тему (отже, не тільки в „Свободі"), то можна сказати, що „галичани" розглядають цю ідею як самозрозумілий постулят, без більшої конкретизації, а „східняки" здебільшого в я словлюють жаль з приводу того, що, мовляв, „галичани", як статистична більшість, не допускають заступників центральних та східніх українських земель до різних громадських і політичних органів. Такі жалі висловлював у своїх статтях А. Гудовський, а Степан Волянник добачає порушення ідеї всенаціональної єдности в тому, що, мовляв, відбуваються з'їзди і видають пропам'ятні книги про Дрогобич, Станиславів чи Стрий, а немає з'їздів, присвячених тим нашим землям, які опинились поза теперішніми межами України, „таких, як Лемківщина, Холмщина, Підляшшя, Берестя Литовське, Полісся, Кубань, Зелений Клин чи Курщина". У цьому переліку автор допустився певної нелогічности, бо про Лемківщину в нас пишуть багато, є й лемківські газети, є й лемківські з'їзди.

Взагалі ж сказавши, немає нічого дивного в тому, що відбуваються з'їзди гуцульські, лемківські чи бережанські: на еміґрації є вихідці з цих земель, є кому з'їжджатись, є кому видавати реґіональні збірники. А хто буде скликати з'їзд, наприклад, у справах Кубані, коли на еміґрації є звідти тільки одиниці, та й то переважно ще з „старої еміґрації", люди здебільша похилого вже віку. А Зелений Клин у нас репрезентує тільки одна людина — Іван Світ, який хоч і виявляє не абияку активність, але з'їжджатись сам із собою не може.

Більшу рацію має Степан Волянник, коли домагається видання „історичних праць про приналежність цих етнографічно - українських земель до України". А що одиниці з Кубані чи Іван Світ із Зеленого Клину самі не можуть цього робити, то само собою розуміється, що це мали б здійснювати всі ті, які мають фізичні й фінансові для цього можливості, дарма що вони походять не з Кубані чи з Зеленого Клину. На жаль, у практиці політичної діяльности нашої еміґрації цього немає.

Якось я виступив був на засіданні Комісії реґіональних дослідів НТШ і сказав, що це був би великої вартости жест збоку вихідців із західніх земель, якби вони допомогли видати збірник, присвячений суміжним з УССР с х ідньоукраїнським землям, що їх Москва намагається етнічно з н и щити, тобто Кубані, Таганріжчині, українським районам Дінщини, південної Вороніжчини й Курщини. На цей мій заклик відгукнувся один із присутніх (його прізвища, на жаль, не пам'ятаю) і сказав, що він дає на цей задум 100 долярів, а після засідання підійшов до мене і приобіцяв: „Пишіть, ми гроші знайдемо". Чек на сто долярів він на другий же день переслав до НТШ. А я негайно уклав схему побудови цього збірника, а також текст відповідного звернення до громадянства і переслав це керівникам Комісії, але навіть чемностевої відповіді на це й досі, через майже два роки, не одержав. Це, так би мовити, практичне порушення отого теоретичного постуляту всеукраїнства чи соборности.

Дуже гостро поставила питання про наш двоподіл „ініціятивна група" для створення Товариства оборони ідей і традиції Української Народної Республіки у своїй друкованій летючці, два примірники якої надіслано й мені. Члени цієї „групи" обвинувачують всю „еміґрацію з західньої частини України, яка становить більшість", але яка, мовляв, „не має щирих замірів до того, щоб українська еміґрація виступала соборним фронтом". Автори цієї летючки хибно перенесли питання про порушування постуляту українства в площину нашого релігійного розбрату, при чому й у цьому останньому всю провину покладаючи тільки на католиків, а православних трактуючи як жертву їх.

„Не рахуючися з інтересами нашої батьківщини України, ні з минулим, ні з сучасним її народу, ця частина ось уже більше трьох років (? — В. Ч.) веде психологічну атаку на українців некатоликів, умовляючи їх (поки що словесно й писанням) покинути своє, прийняте майже тисячу років тому та приєднатися до католицтва для будови фундаменту майбутнього походу на Україну для її окатоличення".

Автори поплутали різні речі — питання про релігійну і національну єдність народу та про єдину всеукраїнську державу. Єдина українська держава могла б бути заспіль католицькою, як цього нібито хочуть сучасні еміґраційні українські католики, вона могла б бути такою (тобто єдиною, об'єднаною) і тоді, коли на всій її території була б тільки православна віра, як цього хоче, наприклад, митрополит Іларіон, але не перешкодила б цій єдності й наявність декількох віровизнань, якби ці віровизнання були відокремлені від держави як політичного о ф о рмлення української нації.

(Закінчення буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Заввага до виставки „Українці в Канаді"

У „Свободі" з 19 серпня ц. р. повідомлено про те, що „в замку „Каса-Лома" в Торонті влаштовано постійну виставку „Українці в Канаді".

З приємністю прочитав я про те, яких великих зусиль докладали українські громадяни, щоб належно інформувати про Україну своїх співгромадян і туристів в Канаді.

Виходить, що центром виставки є велика мапа України. Я мав нагоду бачити цю виконану в красках мапу і переконався, що вона не включає в собі українських земель. Зокрема, немає на ній українських земель, які знаходяться під окупацією теперішньої Польщі. Ця мапа віддзеркалює мапи совєтських видань.

Не дивно, що з почуття національного обов'язку голова Відділу Організації Оборони Лемківщини в Торонті звернув увагу організаторам виставки на цю прикру помилку ще перед її відкриттям. На жаль, Т-во „Українська Спадщина" цієї мапи не виправило.

Молоді українські професіоналісти не повинні йти проти схвалених КУК'ом, ООЛ і УККА резолюцій про те, що українські землі, які тепер знаходяться під комуністичною Польщею, є інтегральною частиною України.

При цій нагоді слід згадати ще й те, що в кількох школах українознавства по місцях нашого поселення, в ЗСА, вживається подібних мап. Організація Оборони Лемківщини рішуче протестує проти вживання таких мап для того, щоб виховувати - навчати на них нашу молодь або „інформувати" чужинецький світ про Україну.

В. Майкович

СОЮЗ УКРАЇНОК ЗБИРАЄ ОДЯГ ДЛЯ ХВОРИХ УКРАЇНЦІВ

Буенос Айрев. — Союз Українок Арґентини надрукував у 22 числі тижневика „Наш Клич" заклик до місцевої громади, щоб люди жертвували білизну, одяг і теплі речі для самотніх, переважно хворих, чоловіків. Більшість із них перебувають або в шпиталях, або в будинках притулку для старших, і не мають змоги придбати необхідного одягу. Референтура Суспільної Опіки при СУАрґентини подала адресу, куди можна надсилати не конче новий одяг: Ana Burban, c. Olazabal, 5674, Buenos Aires, Rep. Argentina.

Алла Коссовська

ПОМИЛКА

(1)

I

Тільки тепер Ірина пригадала, як кілька тижнів тому її приятелька, забігши до неї на хвилинку, між іншим сказала:

— А я бачила вчора Віктора з назвичайно вродливою бльондинкою, високою, стрункою і дуже елеґантно вдягненою. Вони йшли попідруку, і це була така гарна пара, що перехожі на неї оглядалися. Хто це?

Ірина байдуже знизала плечима, але щось примусило її нашорошитись. І відразу вона спинила себе: Невже ж вона ревнує Віктора до якоїсь там дівчини? Що за дурниці! Смішно! Якби це було так, її серця не вистачило б на всіх дівчат, що бігають за її сином. Аджеж Віктор артист, а до того ж красунь і його успіх у жінок цілком зрозумілий.

Так вона думала тоді, але сьогодні, коли на власні очі побачила цю „гарну пару", коли вони, не помічаючи Ірини, пройшли попри неї в двох кроках, тісно притулившись одне до одного, відчула, як холодна рука тривоги стиснула її серце. Ця висока, білява дівчина, що її вів під руку Віктор, нагадала їй когось, але кого саме? І, як це часто буває, ще не знаючи кого, Ірина вже знала, відчувала, що когось ворожого, недоброго, осоружного. У тому рухові, яким, проходячи повз неї, дівчина відкинула пасмо хвилястого волосся, було щось знайоме, неприємно хвилююче.

Хто вона? — застукало стурбоване серце. Ірина спробувала заспокоїти себе: може припадкова знайома Віктора. Але їхні усміхнені, щасливі обличчя, ці дві напрочуд стрункі постаті, що крокували легким і пружним кроком, все це спростовувало припущення випадковости. Так не ходять люди чужі одне одному, так не дивляться байдужі одне до одного люди!

І раптом, як блискавка серед темної ночі: це дочка Сергія, це дочка Недоруби! І, стиснувши зуби, як від раптового болю, Ірина мусіла визнати факт: вони закохані!

Алеж Віктор знає, хто вона, ця дівчина, ця Ада! „Гарна пара", що й казати! Дочка вбивці з сином жертви! Ха! Який цинізм! Яка макабрична ситуація! І як же вийти з неї, що робити?

Заклавши руки за спину, Ірина пройшлася кілька разів взад і вперед по кімнаті. Стара т ю р е м н а звичка! Правда, відстань тут від стіни до стіни втроє довша, так, рівно втроє, там було чотири кроки, вона запам'ятала це на все життя, а тут — дванадцять. Але ситуація і тепер не краща, як була тоді. Така сама безвихідна. Ну, що тут можна зробити? Вона сама винна в тому, що справа зайшла так далеко. Треба було заздалегідь, хоч би тоді, коли сказала приятелька... Ах, що б це допомогло? Аджеж вона попереджала Віктора, і він обіцяв... От якби Надія була тут... Її любов, її ніжність врятували б Віктора від фатального знайомства. Але Надія не може покинути університету і їхати в Америку, вона мусить скінчити, аджеж півроку залишилося всього. Написати їй, просити прискорити приїзд? Хіба ж це від неї залежить? А може ще нічого нема, і це просто звичайний флірт? Віктор не є легковажний, він любить Надійку, обіцявся чекати на неї — і раптом... Ну, що раптом? Пройшовся по вулиці з гарною дівчиною? Хіба це злочин?

Але він знає, що Ада не сміє бути для нього бажаною, не сміє! Як він міг забути свою присягу, таку щиру, таку гарячу?

Вона тоді вперше говорила з ним, як з дорослим. Це було двадцять років тому в той страшний день, коли їй повернули назад „передачу" і чекіст, нахабно підморгнувши, заявив: „Нема вже вашого чоловіка, громадяночко, пошукайте собі іншого!"

Ірина довго ходила тоді по темних, холодних вулицях, нічого не бачачи навколо. Отямилася над якимось яром, який поманив її своєю чорною пащею, обіцяючи небуття. І раптом думка: „Віктор!" примусила її відсахнутися. „Віктор, Віктор!" повторювала вголос, біжучи додому. „Чи є він ще, чи й його вже нема? Чи і його забрали, знищили?!"

Як несамовита вбігла в кімнату, кинулася до ліжка сина. Віктор спав, підклавши долоню під розпашілу уві сні щоку.

Впала навколюшки перед ліжком і заніміла. А в душі наростала, ширилася хвиля незнаного досі почуття безмірної, скаженої люті, яка примусила її схопитися на ноги, стиснути п'ястуки і закусити до крови губи. Дикі, неймовірні прокльони закипали в грудях і, невикричані, з гострим болем завмирали. Здавалося, випусти вона їх із затиснених уст і вони заллють увесь світ кошмаром людського відчаю. А коли напад люті минувся, збудила сина.

— Вікторе, — сказала, — у тебе нема батька, його замордували. Можливо, що скоро тебе позбавлять і матері. Я назову тобі ім'я людини, яка знищила твоїх батьків і поламала твоє життя. Присягнися, що помстишся за це, що не залишиш нашого вбивцю жити і насолоджуватись життям, яке він відібрав у твоїх батьків!

І семилітня дитина урочисто присяглася, піднісши вгору маленьку, засмаглу руку.

На світанку матір забрали.

Минули роки, двадцять довгих і тяжких років відділили її з сином від того страшного вечора, коли вона влила в душу своєї дитини отруту помсти.

II

Три роки концтабору, повернення, зустріч із сином, і життя, віддане йому цілковито. Потім війна, і втеча з рідної, єдиної, сплюндженої, проклятої і такої безмірно коханої батьківщини.

Вже на еміґрації відбулася в психіці Ірини переоцінка цінностей: ненависть до однієї людини замінилася ненавистю до цілої системи тиранії, насильства, ґеноциду, — системи комунізму. Ірина перестала шукати зустрічі з Сергієм Недорубою, перестала носити у торбинці маленький чорний бравнінг. Зброєю її в боротьбі з комунізмом стало перо. Гострі, талановиті статті проти ненависного режиму звертали на себе увагу як друзів, так і ворогів. Гарячі, повні болю й люті слова захоплювали перших і доводили до сказу других. Її статті не були спокійним писанням досвідченої журналістки, це були пристрасні й переконливі виступи, повні болю за тих, що страждають під червоним терором, і ненависти до гнобителів. Іринині статті охоче друкували еміґрантські безкомпромісові газети і журнали, і навіть передруковували американські часописи. Вона завжди вміла сказати свіже слово, бо уважно слідкувала за тим, що відбувається там, на батьківщині. Недаремно каґебівська газета накидалася з лайкою на автора вогнистих статтей, дуже вже дошкульно жалило її правдиве і гостре перо.

І ось тоді, коли Ірина здавалося знайшла свою дорогу, своє покликання, на цій її новій життьовій дорозі знову з'явився Сергій Недоруба.

Це було на пресовому бенкеті, в готелі „Коммодор". Вечір був веселий, підібралася приємна компанія. Ірина, все ще гарна, не зважаючи на роки, була, як кажуть, „в ударі": сині очі розгорілися, щоки порожевіли, дотепні відповіді і жарти, які вона розсипала довкола, викликали веселий сміх в гуртку, що її оточував. І тільки срібне пасмо над високим, білим чолом говорило про часи розпачу і болю, пережиті колись.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 26-го до 30-го ТРАВНЯ 1969 РОКУ, НА СОЮЗІВЦІ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

2.

Звіт першого заступника головного предсідника Степана Куропася

Минулий 1968 рік ще дальше був роком застою в організаційній роботі Чикаґа. Три сотні нових членів на таку велику громаду — немає чим хвалитися. Немає навіть на кого звалити вину за такий стан справи. Так секретарі відділів (не всі), як і головні урядовці здавали собі з того справу що Чикаґо тратитьсвій почесний пост першуна в союзовій і народній роботі.

Такий невідрадний стан треба завдячувати добробутові та бракові часу, організаторів і „Союзівки" на Заході. Треба теж ствердити, що й політика загніздилася у деяких союзових відділах. Нащо нам Окружного Комітету, кажуть, будемо робити самі! Але не робили, бо нема кому робити, але є кому говорити і політикувати.

Звичайно У.Н.Союз в Чикаґо вийде зі застою, бо союзові Відділи, головні урядовці і „Свобода" діють в тому напрямі, щоби загострені відносини на терені УНСоюзу, громади і церкви, злагіднити. За останній рік я вів переговори з кількома союзовцями, щоби намовити їх стати районовими організаторами, але безуспішно. Безуспішно тому, бо всі вони добре заробляють і, хоч У.Н.Союз за добру працю платить добре, то їм не стає часу, ні охоти, йти в народ, чого вимагає праця організатора.

Я взяв участь у чотирьох засіданнях екзекутиви в днях 27 березня, 19 липня, 1 жовтня і 17 грудня. На всіх цих нарадах я здавав короткі звіти про мою діяльність. На них були дискутовані справи організаційного порядку. Ми виробляли пляни, як оживити організаційну працю і здобути більші успіхи. Не можна знову ж дуже нарікати, бо приблизно 4,000 нових грамот, якими забезпечено нових членів, в минулому році, це велика робота і якби не суспенза і дозрівання ендавментових грамот, У.Н.Союз ріс би краще і до нової Конвенції дійшов би був до 100,000 членів.

Члени Ілинойського Братського Конгресу, зокрема слов'янського роду, мають ці самі проблеми, але вони шукають нові методи для побільшення членства. Зі звітів членів екзекутиви Конгресу, якої я є членом, виходить, що навіть польські братські союзи не зростають, а чеський найбільший Союз за 115 літ існування є на половину менший від У.Н.Союзу. Колись словаки і хорвати виказували велику надвишку членів бо мали свої окремі програми. І так Перший Словацький Католицький Жіночий Союз, оснований два роки скоріше від У.Н.Союзу, числить 104,000 членів. В жовтні 1968 р. ця організація збудувала в Клівленді-Бічвуд адміністраційний будинок за пів мільйона долярів, зо всіми модерними устаткуваннями і площею до паркування. В 1960 році ця сама організація збудувала дім для старших на 35 акрах землі. Тих 35 акрів землі словаки купили за прибутки з продажу куховарської книжки, яка розійшлася в 1400,000 примірниках по 3.50 дол. за книжку.

Хорвати влаштовують що-річно фестини молоді, на яких виступає по 500 молодих людей з різних міст Америки. Цього року такий фестин відбувся в Діеплейнс, Ілл., а на другий рік буде в Пітсбурґу. Згадую про словаків і хорватів тому що їх менше як українців, а всеж вони ведуть ширші акції. У.Н.Союзові треба відваги, треба якогось „ґімік", треба „Союзівок", треба програми молоді. Таку програму має виробити Головний Ущяд, а екзекутива мусить його виконати.

Фінансова господарка Союзу не мала жодних клопотів. Відсотки від морґеджів і бондів ростуть. Мільйони прибувають чи ми хочемо, чи ні, без нашої заслуги, але зростають теж видатки, заробітні платні, обезпечення, пенсійний фонд і т.д. Тому треба доброї фінасової політики, і вона на мою думку в Союзі є, але нема в нас охоти і відваги виконувати постанови Конвенції. За три роки від конвенції ми стоїмо де були. Досі нема Союзового Будинку для адміністрації УНС, хоч говоримо про нього вже 20 літ, досі нема також т. зв. малих „Союзівок", хоч є вже вибрані для них об'кти. Крім круглів, У.Н.Союз не має спортових дружин, не має спортового директора, не має плянів для молоді. Головний Уряд має цьому на цьогорічних нарадах, зарадити.

За минулий рік я був репрезентантом У.Н.Союзу в Братському Конґресі Стейту Іллиной і як член екзекутиви Конґресу брав участь в 4-ьох нарадах і в річній Конвенції. Брав участь в т. зв. Бовлинг Турнаменті в Дітройті, Конвенції О.Д.В.У. в Лігайтоні, Конвенції З.У.А.Д.К. у Філядельфії. Взяв участь в організаційних зборах У.Н.-Союзу в Клівленді і Янґставні та в зборах новоствореного відділу ім. Ольжича ч. 32 у Філядельфії в жовтні 1968 р. Брав участь в прийняттю і маніфестаціях з приводу приїзду Кардинала Кир Иосифа в Торонті і Чикаґо. Як член екзекутиви я супроваджав в останню дорогу бл. п. Івана Кокольського, касира У.Н.Союзу, з Вунсакет на цвинтар в Бавнд Бруку.

Я одобрив 5 морґеджів, доми яких оглянув.

Про всю іншу активність у місті Чикаґо я писав в Чикаґівській Хроніці „Свободи", яка минулого року досягнула 30-літній ювілей і я можу пожалуватися, як той козак в поезії Шевченка „За байраком байрак" — „і ніхто не згадає"!

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник

This past year, the beginning of the 75th anniversary of the UNA and a historic one of our community, has been one of widely diversified activity for this officer.

In the UNA women's area, I served as chairman of the UNA Women's Committee which sponsored the women's program on the occasion of the 75th anniversary of Svoboda and the 35th of The Ukrainian Weekly at Soyuzivka on October 27, 1968, 300 attended, coming by busses and cars. Mass was said, following by luncheon at Veselka. The program was opened by this officer reading a telegram from Richard Nixon congratulating the editors of our papers. Mr. Bohdan Krawciw and Mr. Zenon Snylyk represented Svoboda and The Ukrainian Weekly, respectively. Mrs. Ludmila Kovalenko-Ivchenko, the noted journalist and author, was the main speaker. Excerpts of her address appeared in Svoboda — her theme was Ukrainian women in journalism. A musical program included the Ukrainian Folk Dancers of Astoria, under the direction of Elaine Oprysko, and a women's quartet organized by Mrs. Natalia Chomanczuk. UNA literature was available to the guests. Mrs. Maria Demydchuk served as secretary and Miss Ann Dubas was treasurer of the committee; members included: Mesdames V. Sushkiw, S. Saldan, E. Milanych, M. Demey, M. Ricket, T. Sydor, A. Kosciw and Misses E. Sytnycka and A Basarab. Mr. Mykola Chomanczuk organized two busloads of UNAers from Astoria, and Dr. W. Palidwor and Mr. E. Manatsky helped with the bus transportation. Letters were sent by me to all women secretaries in the area. Articles and ads in our papers helped considerably. Mr. Kwas and Mr. D. Slobodian were most cooperative. All this helped to make the women's UNA program a pleasant event which many would like to repeat this year, with more time for the outdoors.

Another of our Women's Committee projects was initiating a Pen Pals letter-writing campaign to Ukrainian servicemen in Vietnam. I prepared an article which appeared in The Weekly, and addresses obtained from the UNA administration office were furnished to those who requested them by writing to The Weekly or personally. Subsequently this list was turned over to Mrs. Demey who gave the names to several Soyuz Ukrainok branches. This project could be renewed this year by another article and updated list.

In UNA organizational matters — in the fall campaign, participated in the New York District Committee meeting and attended the Wilkes Barre and Scranton District Committee meetings. At the Wilkes Barre meeting particularly, many local problems were discussed; this district needs the attention of a field organizer and visits by executive officers more often.

Last fall I attended a banquet of the recently organized Branch 32 in Philadelphia. A young student, Miss Anna Chomyn, is secretary. This is a most encouraging event, which we would like to see in other UNA branches, to relieve the older secretaries of their, often, burdensome duties. I also participated in the program at Lehighton, Pa., sponsored by the Eastern Pennsylvania branches, under Mr. Hawrysz, on the occasion of the 75th anniversary of Svoboda.

I attended all UNA New York District Committee meetings, and as English-language Press Chairman submitted reports on them to The Weekly.

I organized ten members in 1968.

As a UNA delegate, I attended the New York Fraternal Congress at which Dr. Padoch was elected president of the group. A report of the session was submitted by me to The Weekly. I also attended the Ukrainian Fraternals meeting in New York City, which was hosted by the UNA. I was a delegate to the United Ukr. American Relief Committee annual meeting in Philadelphia.

It is always a pleasure to participate in the Ukrainian Cultural Courses events at Soyuzivka; I had the opportunity to give a talk at a class and take part in the graduation banquet and program and the graduation. This is always an inspiring part of our duties.

I was present at the opening of the successful annual swimming and tennis tournament at Soyuzivka over Labor Day weekend and throughout; gave out swimming and tennis awards, including my Sportsmanship Trophy to a young tennis player of promise and good sportsmanship, Michael Myhashkiv, and competed in my 13th consecutive tennis tournament at Soyuzivka. I always endeavor to foster an interest in tennis on the part of our youngsters and strive to fan their interest in the UNA and its benefits and activities. Am trying especially to get young girls to enter the Junior tennis tournaments.

During the year submitted several article to The Weekly; in addition to those mentioned above, I wrote "The Ukrainian Weekly and UNA Women" on its 35th anniversary; "Diversity of Christmas Customs," "The UNA and American-Born Ukrainians" and the report of the 20th anniversary meeting of SFUZO. Also wrote an article for the 1969 Jubilee Almanac on "UNA Benefits to Women over the Decades." Submitted about 13 articles.

Our Women's Page appeared in Svoboda with articles on the 75th anniversary of the UNA by Mrs. Ivchenko, Mrs. Demydchuk, Miss Chopek and myself. Had written and called others about articles as well. Am trying to interest some young woman in editing our Women's Page on a reggular basis.

A historic event in the life of Ukrainian Americans in which I was privileged to participate was the visit of Cardinal Slipyj to the U. S. Beginning with the Mass in Toronto, the UNA reception and banquet there, then the Philadelphia banquet, Mass and luncheon, serving on the New York Committee, then the Cardinal's arrival at Kennedy Airport, the Mass at Singer Bowl (where I sold buttons), the Waldorf Astoria banquet, to the Cardinal's visit to Soyuzivka and the Mass at St. Patrick's Cathedral and the program at the Ukrainian Institute, it all added up to a rare experience indeed.

Participated in Captive Nations Week programs at City Hall in New York City and Central Park and attended Mass at St. Patrick's Cathedral. Arranged for Captive Nations Statement by four women's organizations to appear in the Congressional Record.

For the 75th anniversary banquet in New York City, I was fortunate to have Mrs. Patricia Reilly Hitt, Assistant Secretary of Health, Education and Welfare, and foremost woman official in the Administration, accept my invitation to address the banquet. This entailed much last-minute activity as a draft of her speech by us had to clear Administration channels. However, Mrs. Hitt came and brought a message from President Nixon which she read before her address. It was my honor to present her at the banquet. As a remembrance of the occasion I asked the UNA President to have a copy of our Ukrainian Encyclopedia sent to her. Her letter acknowledging receipt of it reads as follows:

"Dear Mary: Many thanks for sending me the Ukraine: A Concise Encyclopedia. I will have many uses for such a reference book, and I will also make it available for the Office of Public Information here in HEW, as well as to the speech-writers and others who may have need for such a useful tool. Please express my sincere thanks to your Association for their thoughtfulness.

"It was our pleasure to be with you for your banquet, and both Bob and I are deeply interested in Ukrainian history and the Ukrainian people.

"Enclosed is the UPI clipping you requested, and I wish to thank you for the clip you sent, along with The Ukrainian Weekly's coverage of the banquet. It was delightful.

"Hope to see you in Washington at the Spring Conference.

Sincerely,
Pat
(Mrs.) Patricia Reilly Hitt"

At our President's request, I communicated with Governor Rockefeller's office to have the Governor serve on our 75th Anniversary Honorary Committee, to which he consented.

Regarding the banquet, I sent out many invitations and submitted names of Ukr. women and organizations to be invited.

I submitted several subscribers' names for The Weekly.

Present at Branch 293 annual meeting. Participated in 50th anniversary of Ukrainian Independence in Washington, D.C., banquet for Mr. Peter Kuchma, SUMA Deb Ball, dined with Baptist ministers at Soyuzivka, etc.

Represented UNA at Plast 20th anniversary banquet, SFUZO 20th anniv. meeting and banquet, Plast Priyatel Sviachene in NYC, and at Prof. Smal-Stocki's funeral.

Served on Scholarship, Women's and Sports Committees, and UNA 75th Anniv. Banquet Committee in NYC. Am a member of the Cultural Committee.

Some of my community activities included active participation in the presidental election campaign and various activities in women's organizations, especially "Soyuz Ukrainok Ameryky."

Звіт заступника головного предсідника і директора Канадійської Канцелярії Богдана Зорича

Всю працю Українського Народного Союзу в Канаді, його розбудову, всі плянування організаційного апарату по лінії приспішеного росту УНСоюзу, скріплення його громадсько-фінансового значення, престижу і сили, ми мусимо розглядати під кутом цілості УНСоюзу, його всієї системи на обох теренах та під аспектом гармонійного поєднання методики праці на цих же теренах.

До таких вихідних позицій заставляють нас, союзових працівників, однакові ідейні заложення основних напрямних праці, однакові цілі й завдання УНСоюзу на обох теренах та вкінці безперебійне прямування 88-тисячної союзової збірноти, щоб створити потужній усеукраїнський економічно-громадський фактор, так дуже потрібний для розбудови многогранних ділянок нашого національного життя, особливо в його культурному рості та в зберіганні історично-духової спадщини нашого народу. Фінансова допомога УНСоюзу для здійснення цих наших невідкладних потреб — це найкраща леґітимація для УНСоюзу, як організації широкого загально-українського засягу.

Такий короткий вступ перед діловим звітуванням потрібний на те, щоб підкреслити одноцілість організаційних прямувань усіх союзових клітин на обох теренах та координування праці одним досвідченим керівництвом — Екзекутивним Комітетом УНСоюзу.

Організаційна ділянка

На терені Канади є зорганізованих 60 Відділів, які входять у склад поодиноких Округ, яких у Канаді є 4. Чотири Відділи з полудневого Онтерія, з уваги на географічне положення і комунікаційну догідність, приділено до Округи в Дітройті, Миш. Округами, що охоплюють усе зорганізоване союзове життя у Канаді є:

Торонтська Округа	24 Відділів
Нігарська Округа	9 Відділів
Монтреальська Округа	10 Відділів
Вінніпеґ — Зах. Канада	13 Відділів
Дітройт — Округа	4 Відділи
Разом	60 Відділів

АКТИВНІСТЬ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

	Неактивні Відд.	% неактивних
Таронто	5	20.83%
Ніяґара	—	—
Монтреаль	4	40 %
Вінніпеґ	—1	+ 7.7 %
Дітройт	1	25 %

У загальному було неактивних 11 Відділів, що становить 18.33% неактивности в 1968-му році. Ці Відділи не приєднали впродовж цілого року ні одного члена, Звичайно, причиною такої неактивности не є зла воля, але здебільша старший вік секретаря, незадовільний стан здоров'я, брак часу. Іноколи важко є підшукати працездатного заступника. Канадійська Канцелярія разом із Округами докладає всіх старань, щоб праця по Відділах проходила задовільно, щоб не було перерв в організаційній праці і тому звертає пильну увагу на зміну персонального складу відділових секретарів.

За звітний 1968 рік 5 нових відділових секретарів стануть до праці й замінили старших або різними обов'язками навантажених попередніх секретарів.

Рух членства в Канаді і висота їхнього забезпечення

Як уже я почав звітувати цифрами, то буду його в цьому самому стилі продовжувати, бо така форма звітування є найбільш видна й переконлива. Реальне звітування — це покажчик успіхів сталої праці всіх Відділів і Округ, усіх секретарів і організаторів і воно дає нам картину організаційного балянсу і кінцевих організаційних успіхів нашої організації у цій країні.

Висліди цієї праці на 31 грудня 1968 року ось такі:

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНСТВА

	Число членів Активні члени		Сума забезпечення
Молодь	2.637		$ 2,534.000
Дорослі	4,944		6,442.100
АДД	909		4,545.000
Разом активних членів	8,490		$13.521.100
Молодь на безплатному продовженні і виплаченому забезпеченні		172	$ 139.424
Дорослі на безплатному прод. і виплаченому забезпеченні		292	244.685
Разом неактивних членів		464	384.109
Усіх разом членів Канада має		8,954	$13,905.209

Стан членства по провінціях:

Для кращої орієнтації подаю стан членства по провінціях:

Альберта	319	$ 607.559
Британська Колюмбія	162	233.221
Манітоба	565	893.967
Нова Шкотія	20	25.500
Онтаріо	6,169	9,769.777
Квібек	1,647	2,029.714
Саскечеван	182	323.504
Разом	8,954	$13,905.209

Коли глянемо на стан членства по поодиноких провінціях, особливо на чотири західні провінції, в яких УНСоюз почав запускати свої коріння не цілих 20 років тому назад і коли зважимо, що всі західні провінції Канади мають у своїх 12-ох Відділах зорганізованих тільки 1.218 членів, то на приблизно 300.000 українського населення у цих прерійних провінціях Канади — це ніяка пропорція у відношенні до української спільноти на тому широкому просторі як під оглядом скількости, так і під оглядом національної свідомости та організаційної сили. Цілий секрет лежить у тому, що УНСоюз дуже пізно звернув увагу на ці цілинні під оглядом забезпечення землі, а коли навіть рішився започаткувати свою дію, то не було кому організаційно виправдувати це заінтересування. Цей простір і український масив на ньому вимагають окремого піклування зі сторони відповідальних чинників УНСоюзу, конче вимагають вишколеного організаційного апарату, який би беззастережно віддався акції розбудови на цьому терені УНСоюзу. Всі організаційні на захід поїздки, хоч потягають за собою дещо більші витрати, подиктовані природнього конечністю (великі віддалення поодиноких місцевостей, асекураційна індиферентність і неусвідомленість про користі, які дає життьове забезпечення,) завжди приносили збільшення членства і скріплення позиції УНСоюзу на заході Канади.

Продовжуємо далі статистику й рух членства та організаційні висліди:

ЗА 1968 РІК В КАНАДІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ

	Ч. членів	Забезпеч. на суму
Молодечий департамент	170	$ 218.50
Департамент старших	418	855.00
АДД	203	1,015.000
Разом	791	$2,088.500

ЗА ПРОВІНЦІЯМИ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ

	Ч. членів	Забезпеч. на суму
Альберта	89	$ 284.000
Бр. Колюмбія	4	10.000
Манітоба	49	129.000
Онтаріо	555	1,422.000
Квібек	67	144.000
Саскечеван	27	99.500
Разом	791	$2,088.500

Порівняння цифер із здобутками й станом 1967 року

1967 — приєднано членів 970 забезпечених на $ 2,538.000
1968 — приєднано членів 791 забезпечених на $ 2,088.500
У 1968-му році приєднано менше членів 189 на меншу суму забезпечення $ 450.000.

Пересічна сума члена в Канаді за 1967 р. виносила $ 1,468.00; ця сама сума при кінці 1968 року піднеслась до $ 1,552.19, отже ця пересічна сума зросла на $ 84.19. У кінцевому балянсі за 1968-ий рік стан членства в Канаді збільшився на 87 членів, а асекураційна сума теж піднеслась на $ 888.660.

Для зміцнення арґументації, що УНСоюз у Канаді при всіх труднощах кожного року росте, кріпшає, глибше входить у свідомість української спільноти та зміцнює свою фінансову силу, нехай послужать такі порівняльні статистичні дані.

Порівняльні цифри, проведені для кращої орієнтації в організаційній праці й вислідах —цієї праці, вносять багато світла на доцільність існування УНСоюзу в Канаді, на дальше приспішене інвестування праці і фондів над вишколення організаційних робітників та на оплачення самих організаторів. Широкий терен вимагає організаторів широкого формату. Досвід і потрібні кваліфікації теренових організаторів, а над усе серйозне трактування своїх обов'язків, це передумова рішучих успіхів організаційної програми.

У Канаді, виконавці здійснення кожнорічного організаційного пляну й організаційних змагань, ставили до себе передше і минулого року теж, багато вимог і доволі строго самі себе провірюють, тому й в кінцевих загальних підрахунках вислідів організаційних здобутків, багато Відділів, секретарів і організаторів із Канади висунулись на передові позиції і зайняли почесні місця в табелі змагань за 1968 р.

1. На 121 найкращих Відділів УНСоюзу, які по кінець грудня 1968 р. приєднали 10 або більше членів, 35% усіх канадійських Відділів — тобто 21 Відділів із Канади увійшли в цей статистичний виказ і в відношенні до всіх 121 виказаних Відділів — Канада становить 17.35%. При чому слід зазначити, що в початковій десятці цього важливого виказу 6 канадійських Відділів або 60% вписали свої числа на почесних місцях.

2. Зпоміж 31 Окружних Комітетів канадійські Округи зайняли такі місця:

Округа	Місце	членів
Торонто	2	446
Ніяґара	15	87
Монтреаль	18	68
Вінніпеґ	7	169

3. На 52 прикладних Відділів, що перевиконали наложені квоти нових членів — 19 Відділів із Канади або 36.54% є цими щасливими Відділами, які свої завдання надзвичайно гідно трактували і сумлінно їх виконали.

4. З-поміж першої десятки будівничих Українського Народного Союзу в 1968 році є 5 з Канади — тобто 50%, яких світлини виднiють на цілосторінковому таблью „Свободи".

5. Український Народний Союзу у Канаді нотує ще такі досягнення Відділів та секретарів.

10 Відділів у Канаді зорганізували поверх 25 членів 450 чл.
11 Відділів зорганізували від 10 до 25 членів 205 чл.
28 Відділів зорганізували від 1 до 10 членів 136 чл.
11 Відділів неактивних не зорганізували нічого — чл.
60 Відділів зорганізували за 1968 рік разом 791 чл.

6. Процентове виконання Округами належних квот

Округа	Сума призначена	Зорган.	Зорганізув. % віднош.
Торонто	420 членів	447	106.42%
Ніяґара	110 членів	87	79.10%
Монтреаль	150 членів	68	45.33%
Вінніпеґ	120 членів	169	140.83%
Дітройт (4 Відділи)	44 членів	21	47.72%

Остання таблиця не потребує коментарів, вона ясно показує успіхи й невдачі Округ, їхні перемоги, але теж і труднощі та поразки. Але всі вони змагались за ріст УНСоюзу та за збільшення його членства.

Організаційні поїздки

Обговорюючи організаційну ділянку, цей найважливіший відтинок існування Українського Народного Союзу,

(Продовження на сторінці 4-ій)

Звіт заступника головного предсідника і директора Канадійської Канцелярії Богдана Зорича

(Продовження зі сторінки 3-ої)

мушу заторкнути організаційні поїздки в терен, перебування серед реалізаторів союзової ідеї, заохочування їх до активнішого себевияву та до прямування осягнути кращі висліди праці.

Я особисто все був великим приклонником частіших організаційних поїздок до Відділів, до Округ туди, де можна б згуртувати союзове членство, де можна б відбути ділові наради й обговорити на них всі союзові проблеми, всі пекучі потреби і, вислухавши належно їх, своїм словом, а теж власним прикладом, переконати відділових організаторів, секретарів та других членів Управ про конечність живішої праці і виднійших організаційних вислідів.

Ми не можемо забувати про одну основну передумову успіху кожної оперативної людини. Ця передумова звучить: найздібніша й організаційно найкраще вироблена одиниця, якщо хоче сьогодні конкурувати на асекураційному відтинку з продавцями життьових грамот великих забезпеченевих компаній, мусить рішуче бути в постійному безпосередньому живому контакті з тереном і людьми й там серед них розв'язувати велику загадку і реалізацію союзової програми. Ця правда має бути вирізьблена в деннику кожного організатора й секретаря УНСоюзу, в кожного члена Відділових і Окружних Управ, як постійна пригадка про недокінчену справу. Вона мусить теж входити в сферу заінтересування і плянування цих союзових чинників, що керують, унапрямлюють і відповідають за цю основну ділянку УНСоюзу.

Коли я постійно наголошую організаційні виїзди в терен, тобто проголошую мобілізацію організаційно-оформленого союзового членства на відтинку вербувально-забезпеченевих акцій в терені, тоді ясно, що й я сам часто мушу, а радше вчуваю потребу й конечність, шукати зустрічей з Округами, Відділами та їхнім активним членством у цих місцях простірної Канади, де тільки заходить конечність розбудови УНСоюзу.

Календар моїх організаційних поїздок виглядає ось так:

20 січня — ділові Окружні наради в Торонто;
21 січня — ділові Окружні наради в Ст. Кетеренс;
27 січня — на річних зборах 434 Відділу в Монтреалі;
28 січня — на річних зборах Відділу у Лашін, Квібек;
23 січня — відбуваю засідання з Управою Відділу 468 у Торонто;
29 січня — на річних зборах Монтреальської Округи;
30 січня — ділова зустріч у Монтреалі з організатором Остапом Скварським і секретарем Відділу 473 Ю. Дзябою;
30 січня — увечорі я на річних зборах Відділу 448 у Лясал, Кв.;
11 лютого — річні збори найбільшого Від. 432 в Торонто;
18 лютого — річні збори Відділу 469 у Торонто;
25 лютого — річні збори Ніягарської Округи;
26 лютого — засідання Управи Відділу 440 в Торонто;
27 лютого — ділова зустріч із членами Управи Від. 432;
1 березня — організаційна поїздка до: Ст. Кетеринс, Торолд, Грімсбі, Гемилтон у справах організаційно-персонального характеру. Мав зустріч з головою Округи о. М. Блаженком і організаторами Є. Омельченком та П. Дяковим;
10 березня — річні збори Відділу 418 в Торонто;
15 березня — річні збори Відділу 492 в Оттаві;
24 березня — гол. контролер УНСоюзу мгр І. Геврик провірює з рамени Контрольної Комісії діловодство Кан. Канцелярії;
6 квітня — річні збори Торонтської Округи, роздавання нагород;
7 квітня — річні збори Відділу 415 в Скарборо, Онт.;
13 квітня — річні збори Відділу 460 в Лондон, Онт.;
11 - 17 квітня 1968 — Річне засідання Головного Уряду на „Союзівці";
28 - 1 (6) 68 — Едмонтон. Зустрічі і наради з представниками Братства св. Миколая, ділові — наради УНСоюзу з представниками Відділів, що приїхали на IX Конгрес Укр. Кат. Заподав інструктаж організаційної праці;
30 червня — окрема ділова нарада з секретарем Відділу 497 в Едмонтоні;
3 липня — поїздка до Саскатуну. Ділові зустрічі з: Т. Вараном, секр. 444 Відділу в Саскатуні, О. В. Іващком, А. Гнатюком та з секр. Відділу 502 з Геффорд, Саск.
5 липня — лечу до Давфину, Ман., ладнати правно справи Відділу 494 в Давфині. Зустріч із адвокатом Е. Демковим;
19 липня — засідання Екзекутиви в Джерзі Ситі;
1 липня — Вінніпег, Ман. — в дорозі до Давфин на Український Фестиваль, задержуюсь у Вінніпігу й обговорюємо програму союзової праці на захід Канади;
2 липня — Фестиваль у Давфині, але теж і зустріч з Управою Відділу 494, Софією Батюк, Васурчаком, Шанковським і ін.;
5 вересня — наради і заподання пляну праці для двох Округ — Торонтської і Ніягрської. Присутніх 24 особи. Участь брали теж гол. пред. Й. Лисогір і гол. касир П. Пуцило.
7 вересня — ділова конференція з Д. Попадинцем і В. Дідюком — головами двог Округ і обговорювання організаційного пляну. Коли мова про зустрічі і обговорювання ділових справ з гол. радним В. Дідюком, то вони відбувались багато разів, інколи тричі в тижні. Аналогічні такі зустрічі, конференції і наради з нагоди організаційних поїздок у терен відбував я з другими головами Округ, а саме, з І. Геврииком, Д. Попадинцем і о. Блаженком.
1 жовтня — засідання Екзекутиви УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.;
4 вересня — організаційні наради Округи в Ст. Кетеринс, плян праці й заподання матеріялу з річного засідання Головного Уряду УНСоюзу;
28 вересня — Торонто — Окружні організаційні наради в справі пожвавлення праці і збільшення продукції;
5 жовтня — Монтреаль, ділова зустріч і інструктаж для представників Відділу 448 в Лясаль, Кв.
6 жовтня — організаційна Окружна Конференція з обговоренням усіх завдань і проблем Округи;
7 жовтня — Оттава, зустріч із союзовим членством Від. 492.
12-16 жовтня — Вінніпег, IX Конгрес КУК, конференція і доповіді УНСоюзу в неділю, 13 жовтня — делегати з цілої Канади;
15 жовтня — Давфин, разом із гол. предсідником Й. Лисогором і гол. контр. мгром І. Гевриком їдемо в справах УНСоюзу. Зустріч із учителем В. Білялобжебським;
26 жовтня до 4 листопада — Інспекційна поїздка й провірка можливостей розбудови на цьому північному терені УНСоюзу. Відвідав: Тимменс, Капускейсінг, Кірклейд Лейк, Руан-ВалДор, Норанду;
20 грудня — реферую на ділових сходинах членства та заряду церкви Пресвятої Євхаристії про 75-річчя „Свободи", яке Округа в Торонто відзначить у церковній залі 2 лютого.
26 - 30 грудня — Організаційна поїздка до Содбур і Еспаполі, Онт. і її позитивні висліди.

Репрезентаційна ділянка

У цю ділянку входять теж такі вияви праці, які не входять ні в організаційну ні в репрзентаційну категорії, але вони становлять теж частину „бизнесу" УНСоюзу і я мусів їх полагоджувати. Таких справ є точно 10 і їх я вмістив у цей другий календар.

У хронологічному порядку я виступав на зовні та полагоджував прохання сторін ось так:

14 січня — спільно з представниками майже всіх українських суспільно-громадських організацій з Новим Роком вітав від УНСоюзу Преосвященного Кир Ізидора;
19 січня — в новому будинку Управи міста Торонта посадник міста проголосив дні: 22 до 28 січня „Українським Тижнем", а рівночасно я брав участь при передачі прапора як представник УНСоюзу і в такому характері був вписаний до міської книги почесних гостей.
26 січня — бенкет в честь президента УНР — М. Левицького, Торонто, авдиторія УНО;
17 лютого — у зустрічі з відділовими секретарями від час союзового розвагового вечора в Торонті;
18 лютого — вітаю президію і членство Філії УНО на річних зборах.
21 лютого — прес-конференція, яку скликав „Організаційний Секретаріят Тимчасової Координаційної Виховно-Освітньої Ради" до Торонта;
22 лютого — відкриття світлиці для середньо-шкільної молоді при Курсах Українознавства Свято-Миколаївської Школи в Торонто;
23 лютого — репрезентував УНСоюз на балі градуантів в готелі Роял Йорк у Торонто;
3 березня — я був учасником і репрезентантом від УНСоюзу на Вечорі Укр. Студентського Клюбу в Торонті, на якому крім мистецької програми продемонстровано експонати відомого маляра Куриляка.
24 квітня — в часі похоронних церемоній по бл. п. гол. касирі І. Кокольськім виголосив прощальне слово;
4 травня — репрезентував УНСоюз на бенкеті матурантів Курсів Українознавства в готелі Роял Йорк у Торонті;
5 травня — склав письмові привітання жін. квартетові „Верховина" з приводу 15-літнього їхнього ювілею, а теж учасником я був вокального концерту цього квартету і „Каравани";
19 травня — наради і конференція із дост. сен. П. Юзиком та головою КУК у Торонті д-ром О. Войком у справі приїзду Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого та в справі репрезентації в усіх торжествах і святкуваннях УНСоюзу і ВСФундації;
26 травня — я був учасником публічного віча в Торонті, на якому д-р Денис Квітка-Квітковський виголосив інформативну доповідь про Тегеран і перебіг міжнародньої комісії „Прав Людини". Разом із ним приїхав теж учасник Тегеранської конференції репортер із Дітройту Армстонг;
2 червня — я не тільки брав участь в Академії на пошану гол. Отамана С. Петлюри і основоположника рев. руху полк. Є. Коновальця, але теж своїм словом відкрив цю академію;
14 червня до 2 липня — я був учасником у Торонті і в Едмонтоні всіх майже імпрез, бенкетів, концертів, зустрічей і нарад та всіх сесій IX Конгресу Централі Українців Католиків, зв'язаних із торжествами в в честь Верховного Архиєпископа Йосифа. Я стилізував і писав усі письмові привітання на кожну імпрезу, де на це заходила потреба, я теж на окремій радієвій праграмі в Торонті із радіопередачі „Прометей" в суботу, 15 червня 1968 вітав від УНСоюзу Первоієрарха й Кардинала Й. Сліпого довшим привітальним словом.

Так само виготовляв тексти довших привітань, побажань, з заторкуванням певних дискусійних проблем і від УНСоюзу та Канадійської Канцелярії висилав на адреси Організаційних і Святкових Комітетів та Президії Конгресу Централі Укр. Кат. Канади. Письмові привітальні листи переслав через гол. контролера мґ-ра І. Геврика до митрополичої канцелярії в Вінніпеґу, до „Ділового Комітету Святкувань" в Едмонтоні і до Єпархіяльної канцелярії в Саскатуні на адресу нашого секретаря і організатора Теодора Варана, якого попрошено на цих святкуваннях репрезентувати УНСоюз.

25 червня — помагав при виборах на посла до Федерального Парляменту Михайлові Старові (Старчевському).
7 липня — посвячення Преосвященним Владикою Ізидором на виховній оселі УНО в Гакстон новозбудованої в гуцульському стилі каплиці. УНСоюз став кумом і я вітав господарів оселі від УНСоюзу;
27 вересня — Вислав привіт Крайовій Управі СУМ з нагоди їхнього З'їзду;
28 вересня — Виголосив про 75-річчя „Свободи" ювілейну доповідь на радіопередачі „Пісня України";
12 до 16 жовтня — Конґрес КУК у Вінніпезі. На Виховній сесії КУК читаю доповідь своєї дружини про „Духове обличчя української молоді в Україні і на еміграції" в суботу, 12 жовтня 1968 р.;

Організував і проводив діловими нарадами УНСоюзу в неділю, 13 жовтня. На цій конференції були присутні представники УНСоюзу з усіх сторін Канади. Наради відкрив голова Західньої Області гол. контролер мґр І. Геврик, гол. пред. Й. Лисогір говорив про УНСоюз як про громадсько-економічний фактор, дост. сен. П. Юзик інформаційно доповідав про ВСФундацію, а я виголосив до присутніх програмово-організаційну доповідь та подав інструктаж реалізації найближчих наших завдань. У дообідній порі, 13 жовтня беру участь у річних зборах Осередку Української Культури і Освіти, якого УНСоюз є почесним членом і добродієм;

1 грудня — я учасник, доповідач і організатор на спілку з окружним організатором Ніаґарської Округи П. Дяковим великої концертової імпрези 75-річчя „Свободи" в Ст. Кетеринс, Онт. Програму виповнювали: доповідь гол. ред. „Свободи" А. Драгана, вокальні виступи дівочого хору „Веснівка", Торонта і танцювального роха, який обходив ювілей свого 70-річчя від дня наансамблю МУНО „Дунай" із Ст. Кетеринс;
2 листопада — у Валдор, Квібек — виголосив я доповідь про УНСоюз і „Свободу" на радіопрограмі, що її провадить о. Л. Чайка. Це радше було проведене інтерв'ю зі мною на тему нашої організації і нашого офіціозу;
9 листопада вислав письмове привітання і брав участь у бенкеті з нагоди 30-річчя Карпатських Січовиків;
10 листопада — на окремих конференційних нарадах Карпатських Січовиків кількакратно кликано мене до слова як репрезентанта УНСоюзу;
14 листопада — вислав привіт для проф. д-ра Є. Вертипороха, який обходив ювілей свого 70-річчя від дня народження і 40-річчя громадської і наукової праці;
17 листопада — брав участь у ювілейному обіді 50-річчя існування в Канаді Східньої Української Православної Церкви і передав письмове привітання від УНСоюзу;
18 листопада — репрезентував нашу установу на ювілейному бенкеті 20-річчя хіротонії Преосвященного Кир Ізидора. Привітання і ґратуляції написав і передав голові ювілейного Комітету;
26 листопада — відбув конференцію із членами центральної Управи Українських Братств, які мають зорганізованих 6 відділів із поверх 300 членами. На посмертному фонді Централя має $ 38,842.25, а на запомоговому фонді Відділи мають $16,252.01. Договорились ми до повної злуки, яку вже практично переводиться;
28 листопада — відбув прес-конференцію з представниками української канадійської преси в справі влаштування окремої культурної імпрези в пошану 75 років існування і творчої праці офіціозу УНСоюзу „Свобода". Устійнено дату спільних святкувань на 22 грудня в авдиторії УНО в Торонті. Спонзорами ювілейної імпрези, як устійнено, мали бути: Управа Спілки Українських Журналістів і канадійська канцелярія УНСоюзу. Доповідь зобов'язався виголосити голова СУЖ ред. В. С. Левицький;
30 листопада — репрезентував Канадійську Канцелярію УНСоюзу на ювілейному святкуванні 40-річчя ОДВУ в ЗСА, на якому господар бенкету ред. Я. Гайвас інформував гостей про присланий мій письмовий привіт та про мою особисту присутність;
21 грудня — репрезентував УНСоюз на великому шкільному концерті під гаслом „Мова народу — це дух його" і на цьому концерті довелось мені заторкнути багато актуальних справ із Владикою Ізидором, о. д-ром Б. Липським і другими;
26 грудня — виїхав я в організаційну однотижневу поїздку до Содбур і Еспанолі, Онт., закінчую репрезентаційний відтинок моєї праці в 1968 р.

Додаткові вияснення

Кожна організаційна поїздка й майже кожна репрезентація заставляють мене належно приготуватися до публічного виступу. Щоб не повторюватись і не виступати з цими самими привітаннями, доповіддями і рефератами, мусить людина шукати за джерелами, новою тематикою, новим оформленням слова. Якщоб почислити всі мої виступи на різних імпрезах, конференціях, нарадах, зборах та з'їздах, то треба зовсім об'єктивно ствердити, що я мусів затратити дуже багато часу, щоб це голошене слово було не тільки під оглядом змісту, сенсу й певної реторичної вартості написане бездоганно, але теж і літературно краще подане слухачеві.

Мої слова знайдуть зрозуміння у кожного, хто шанує цю хвилину й час, коли його слухають люди, коли він говорить, коли від глибини голошеного слова інколи залежить успіх чи провал важливої справи.

Координуючи всі ділянки діяльности Українського Народного Союзу в Канаді, відповідаючи за ідейний зміст наших організаційно-пропаґандивних доповідей і виступів і виступів усіх кадрових союзових робітників, мені доводиться багато-багато разів у зустрічах із нашими секретарями обговорювати всю ширину засягу УНСоюзу, його величезних завдань і такої ж його ролі в українському суспільно-громадському житті.

Згадую про ці основні речі на тому місці тому, щоб яскравішими красками підкреслити таке питання: скільки треба було впродовж цілого Божого 1968 року зужити дорогого часу, скільки додаткових матеріялів прочитати, простудіювати, скільки думок продумати, щоб у висліді в кінцевому річному балянсі важкої праці вийти на вищий щабель росту своєї організації, для якої безперебійно працюєш 15 років і для розвитку та величі якої не один раз проміряв величезні простори Канади серед усіх пір року включно до сніжних морозних заметів.

Я кінчатиму цей пояснювальний додаток і, кінчаючи його, хочу все-таки ствердити, що б дати слухачеві візію і віру та нову перспективу УНСоюзу на далеке майбуття — справді треба солідно і серйозно призадуматись над словом, що його голоситься.

Для повноти образу моїх обов'язків, я у синтетичній формі ще позвітую про три відтинки моїх зайнять, які справді забирали мені багато часу і яких неполагодженими я не міг залишати. Цими відтинками діяльности є:

Канцелярійна праця

За 1968 рік вплинуло й вийшло з канадійської канцелярії 2 756 конверт. Усі письма, листи й важливі друки посортовані в хронологічному порядку в окремі течки й зберігаються у канцелярійних шафах. З листів, висиланих до головної канцелярії УНСоюзу, других організацій і установ та до поодиноких осіб, канцелярія зберігає копії і вони є архівальним матеріялом і джерельним документом плянувань, пропозицій, проєктів, напрямних, а передусім концепцій розбудови та розвитку УНСоюзу в Канаді. З цих матеріялів можна б скласти поважну документальну книжку, в якій — охочий розглядати історичний ріст УНСоюзу в Канаді, — знайде всі ці проблеми, — наболілі питання і шукання розв'язки на конечність модернізації нашої установи і приноровлення її до вимог часу.

Крім цього треба було відповідати на всі листи і прохання, з якими члени УНСоюзу, секретарі, представники різних громадських установ звертаються на адресу Канадійської Канцелярії у справах гіпотечних позичок, дотацій, оголошень, організаційних порад тощо. Впливають до канцелярії теж питання по лінії вияснення неодної трудності, з якими стрічаються наші секретарі та організатори в щоденному виконуванні своєї організаційної праці.

Отож кореспонденційний відтинок є доволі великий, але він є теж одним із засобів мого контакту з цілим канадійським тереном і всіми нашими союзовими клітинами. Обіжники, яких звичайно видаю до року чотири, сповняють свою ролю в загальному тільки інформаційно, натомість писання листів до поодиноких секретарів та других союзових робітників, в яких порушується тематику, зв'язану з даною місцевостю, це вже має кращий вплив і кращий вислід живого контакту з тереном.

До канцелярійної праці треба зачислити телефонні розмови як засобу безпосереднього контакту зі сторонами з цілої Канади. Доводиться теж ладнати організаційні справи чи важливі й невідкладні потреби телефонними розмовами з далеко-віддаленими нашими Відділами, секретарями, головами Окружних Управ та організаторами. Аналогічне відношення вдержування зв'язку з головною канцелярією УНСоюзу. За попередній рік особливо багато праці, енергії та застанови вимагав від мене цей відтинок моїх завдань, але він водночас був теж інформаційним та контактним центром і координаційним чинником союзової організаційної праці на канадійському терені.

Функція „Чіф Ейджента"

Якщо до цих щоденних канцелярійних обов'язків ми включимо ще працю „Чіф Ейджент"-а, то матимемо повніший образ канцелярійної праці директора Канадійської канцелярії.

Уже вісім років веду представництво УНСоюзу перед Асекураційним Департаментом в Оттаві. Як „чіф ейджент", я підписую усі чеки виплачувані УНСоюзом у Канаді, підписую річні звіти, на яких треба підпис легалізувати нотарем, до мене Асекураційний Департамент із Оттави присилає усі аплікації, письма й вимоги, на адресу канадійської канцелярії приходять для УНСоюзу дозволи-„лайсенси" та виказн державних компаній, в яких УНСоюз депонує канадійську союзову готівку.

Фінансовий Департамент УНСоюзу пересилає мені копії банкових депозитів, виказн морґеджових позичок на членські грамоти, виказн всіх виплат для союзових урядників і членів у Канаді. Коротко кажучи — вся фінансова господарка УНСоюзу в Канаді приходить у копіях і виказах на адресу „чіф ейджента" і яку знову бухгальтерсько втягається до поодиноких ділових книг. Працю „чіф ейджента" і стан цілої фінансової господарки УНСоюзу в Канаді та висліди організаційної праці і руху членства проводить державний контролер, з чого пересилає своє звідомлення Державному Департаментові в Оттаві враз із своїми поміченнями, вказівками та вимогами. І цей відтинок праці абсорбує мені час, якщо хочеться в належному порядку провадити його і виконувати на час всі доручення асекураційної влади.

При тому хочу зазначити, що ввесь капітал канадійських союзовців і все їхнє майно є забезпечене різними державними інвестиціями і гарантовані канадійською владою.

Високошкільна Стипендійна Фундація

Високошкільна Стипендійна Фундація в Канаді була зорганізована в 1966 році передовими людьми українського світу, а очолив її дост. сенатор Павло Юзик. Завдання цієї фундації — це допомога забезпечити українській молоді здобути академічну освіту шляхом університетських стипендій, виплачуваних із фондів фундації. Ціль високо благородна.

Керівники ВСФундації у початковій стадії своєї праці мали певні труднощі організаційного порядку, тому Український Народний Союз, який постійно турбується виховно-едукаційним питанням нашої молоді, рішив у грудні 1967 року вийти назустріч потребам Дирекції ВСФундації й організаційно допомогти розбудувати цю так важливу установу.

УНСоюз заанґажувався тільки в організаційний відтинок на українському ринку й цю справу доручено мені проводити в життя. Інформаційна й освідомлююча праця, багато кореспонденції та вияснювальної акції, виїзди в терен, часті засідання Дирекції Фундації поволі почали давати свої позитивні висліди й фундація зачала ступати на широкий шлях своєї діяльности.

Участь чотирьох представників УНСоюзу, статутово законно оформлених, в Дирекції ВСФундації — дала беззастережне довір'я аплікантів до цієї установи. ВСФундація збільшила в цьому початковому організаційному етапі стипендійну суму на $ 30.000, які здепоновано в „Канада Пернамент Траст Компані". Дирекція тільки мала контакт із аплікантом до часу вплати ним стипендійної премії, а опісля уже сама „Траст Компані" пильнувала реченців чергових вплат аж до часу, коли прийде пора виплачувати студіюючій дитині забезпечену стипендію.

Усе закономірно розвивалось і поступало вперед. Щораз більше аплікантів зголошувались із Канади й З'єднаних Стейтів Америки, заінтересування стипендійною акцією зростало, збільшалось ділове листування.

Ненадійно Асекураційний Департамент Канади впровадив для всіх Університетських Стипендійних Фундацій новий закон, який почав діяти від 15 вересня 1968 року. Цей закон передбачає окрему контролю державних асекураційних чинників, заводить примусове вибирання для кожного продавця стипендійних грамот дорого-оплачуваних „лайснесів" від 75 дол. до 250 дол. річно, накладає на кожну Дирекцію Фундації обов'язок провадити все діловодство, книговедення і фінансові депозити своїми власними силами та пересилати кожного місяця докладні звітування і виказн банкових депозитів і відпроваджень премій до „Траст Компаній".

Цей новий закон вимагає теж від кожної Університетської Стипендійної Фундації нового дозволу — „лайснесу", а щоб його одержати, треба Дирекції та організаційного апарату.

Усі ці речі спинили дальшу працю УСФундації до часу, поки потрібні правні вимоги Дирекція Фундації не виповнить, над чим уже члени Дирекції турбуються і працюють поверх 9 місяців.

В такій ситуації і при таких вимогах, УНСоюз ледве чи зможе анґажувати свій апарат для розбудови цього важливого відтинку, який знову багато часу забирав би в організаторів та секретарів УНСоюзу. Це моя приватна думка, бо ще не відомо, яким шляхом піде майбутня праця Дирекції ВСФундації.

В одному треба впевнитись, що всі виповнені аплікації і вплачені премії нашими людьми до часу впровадження нового закону, є повністю забезпечені й ніхто з аплікантів не може понести ніякої втрати. Їхні гроші здепоновано в „Канада Перманент Траст Компані" і там ґарантований їхній прибуток.

Все таки я, справуючи функцію директора організаційного департамену ВСФундації, багато канцелярійної виконував праці, висилав в терен пропаґандивний матеріял та випрацьовував вишкільно - освідомлюючий інтруктаж для секретарів УНСоюзу в Канаді, виїздив в терен з доповідями про саму ВСФундацію та про її велике значення для молодого покоління. Я старався виправдати свій обов'язок, який наклала на мене Екзекутива УНСоюзу та який наказував мені гідно зберігати престиж нашої організації.

Кінцеві короткі підсумки мого звітування

1. В організаційній площині Канада виказала збільшення членства на 87 членів і забезпеченевої суми на 888.660 дол.

2. Пропаґандивно і морально УНСоюз багато скористав у 1968-му році через заанґажування себе, своїх кадрів і членів Екзекутиви та Гол. Уряду в такі акції як: торжественні святкування і роля УНСоюзу в них з приводу приїзду до Канади Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Й. Сліпого; Конґресі Централі Українців Католиків в Едмонтоні; IX Конґресі Комітету Українців Канади у Вінніпезі; Участь членів Гол. Уряду в Українському Фестивалі в Давфин, їхні зустрічі з місцевими чинниками, інформування їх про УНСоюз та видання спеціяльної англомовної „Свободи" про Давфин. Уже слідні є позитивна реакція місцевих чинників і їхнє відношення до УНСоюзу.

Все моє звітування кидає світло на обов'язки, завдання і працю, на широку многогранність виконування цих обов'язків, на відповідальне моє становище й на репрезентаційний характер у всіх зовнішних виявах союзової праці. Вона може проходити задовільно й давати видні корисні ті щойно тоді, коли вся дія УНСоюзу буде належно розплянована і організаційно координована. Відосередні тенденції завжди вбивали найсвятіші ідеї, паралізували творчі задуми, спинювали природні рости найкращих творів. Всі мусимо вірити в те, визнавати, пропаґувати й наголошувати, що справжній розвиток УНСоюзу не тільки в Канаді, але й на других теренах може бути при передумові справжньої співпраці, відкритої сповіді, ґарантованої активности і надієє гармонійної координації праці на всіх ділянках життя УНСоюзу в Канаді.

(Продовження в наступному числі)

КИТАЙ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

невтральне с т а н овище у справі китайсько - совєтського конфлікту — мало того, Роджерс, як подавали газетні вістки, сказав, що Америка прикладе зусиль, щоб вивести Китай з його нинішньої ізоляції...

Отже, як виглядає, щораз ширші політичні кола західнього світу не вірять у мабутню „вдячність" Москви в заміну за допомогу їй у справі конфлікту з Китаєм, а тому не збираються спішити з цією допомогою. Навпаки, виглядає так, що багато держав хочуть використати і вже використовують у своїх інтересах труднощі, що їх має тепер російсько - совєтська імперія.

З цього треба було б зробити висновок, що українці повинні взяти приклад з того наставлення, яке вже зарисовується на Заході супроти китайсько - совєтського конфлікту. Керуватися в цій справі поглядом, що й одні і другі комуністи, а тому хай, мовляв, „гад гада пожирає", було б недоцільним. Насамперед треба тутураховувати інтереси нашої боротьби за національно - державне визволення.

Дехто з провідних чинників українського політичного сектору вже зайняв (хоч і не цілком виразно) становище, стверджуючи в справі китайсько - совєтського конфлікту, що в інтересах українського народу (як і всіх поневолених Москвою народів) не є боронити цілість російсько - совєтської імперії. А тим часом, власне, про це йдеться.

В цілому Совєтському Союзі йде шалена антикитайська пропаґанда. Створюється патріотичний настрій, щоб боронити „єдину велику совєтську вітчизну". Проте, свідчать відомості, що приходить з СССР, така пропаґанда не має великого успіху в Україні, на Кавказі, в Туркестані тощо. Навпаки, там висловлюються так: „Чим більше поглиблюватиметься конфлікт з Китаєм, тим нам ставатиме легше"... Можна припускати, що й серед самих росіян немає великого захоплення перспективами війни з Китаєм, як про це може, наприклад, свідчити недавня втеча російсько совєтського письменника Кузнєцова. Загально ситуацію в СССР можна схарактеризувати так: імперія хитається, ніхто, особливо серед неросійських поневолених народів, не поспішає її рятувати...

Можна думати, що з поглибленням китайсько - совєтського конфлікту поневоленим народам ставатиме справді трохи „легше". Це справа наших земляків на батьківщині відповідно використати можливості цих полегш. Проте, не треба піддаватися ілюзіям — ні українцям на батьківщині, ні тим більше нам, українцям у вільному світі. За часів другої світової війни, за гітлерівської небезпеки, Москва теж пішла на деякі поступки, а ще більше обіцяла. Були, наприклад, створені навіть українські міністерства закордонних і військових справ. Але після перемоги над Гітлером від тих химерних „концесій" залишили як у тій московській байці, „рожкі да ножкі". Історія повторюється. І тому українці, особливо на батьківщині, ніколи не повинні забувати, що тільки відновлення української суверенної держави, а не жадні полегші з ласки припертої до муру Москви, може забезпечити майбутнє української нації.

В сучасній стадії розвитку китайсько - совєтського конфлікту можемо вважати, що Москва опинилася в тяжкому становищі. Отже, вже тепер можна і треба ствердити, що українці повинні прокласти всіх зусиль, щоб це тяжке становище Москви використати у своїх національно-визвольних інтересах. Як це зробити? Це інша тема. Над нею треба вже тепер дискутувати й розробляти відповідні пляни. Про це повинні поважно думати українські провідні політичні чинники. Майбутній розвиток подій і витворені обставини безумовно спричиняться до устійнення правильного становища української політики до справи китайсько - совєтського конфлікту.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

НОВІ ВИДАННЯ

ЖУРНАЛ ДЛЯ ВСІХ

Вийшов друком ілюстр. літерат.-мистецьк. журнал „Волосожар", ч. 1-10-11, 1969, з творами Ф. Мелешка, Л. Полтави, Г. Журби, Н. Щербини, І. Манила, В. Ворскло, Ю. Мовчана, І. Багряного М. Лавренко та ін. Друється „Вияснення" Д. Донцова... Річна передплата $2, ціна 1 прим. $0.35, двох прим. $0.50. Замовляти: Mr. I. Manylo, Cumberland Milville, N.J. 08332, USA

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Товариша й нашого Сердечного Приятеля

Д-ра РОМАНА КУЗІВА

складаємо 20.00 долярів на Собор св. Софії в Римі, а 10.00 долярів на видання другого тому Української Енциклопедії.

А. М. СВАРИЧЕВСЬКІ
А. У. ВОВКИ з Родиною
Б. Х. ПОДОЛЮКИ

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 24 серпня 1969 р. після тяжкої недуги, заснула у Бозі наша Дорога СЕСТРА і ТЕТА

МАРІЯ ЗУБИК

ПАНАХИДА відправиться в вівторок, 26-го серпня 1969 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 E. 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОНИ відправляться в середу, 27-го серпня 1969 р. о год. 9-ій з каплиці П. Яреми до церкви св. Юрія в Ню Йорку і звідси на цвинтар Gate of Heaven, Westchester, N.Y.

Горем прибиті:

сестри: ГАЛЯ НАЗАР
ДАРІЯ ЖАРСЬКА з мужем ЕДВАРДОМ
Сестрінниці і Сестрінки

В глибокому смутку повідомляю Знайомих, що в суботу, 16-го серпня 1969 р. відійшов у Вічність на 75-му році життя, по довгій і тяжкій недузі

мій Дорогий МУЖ

ПОЛІКАРП ДОВГАНЬ

ПАНАХИДИ були відправлені в неділю і понеділок, 17 і 18 серпня в похоронному заведенні п. Головчака, 5548 State Rd. в Клівленді.

ПОХОРОНЕНО 19-го серпня 1969 р. на цвинтарі Brooklyn Hights.

В важкім горю —

дружина АГЛАЯ

В Першу Болючу Річницю Смерти нашого Найдорожчого і Невіджалуваного Мужа, Батька, Зятя і Шваґра

бл. п.

МИХАЇЛА ПЕНЦАКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в Церкві ХРИСТА ЦАРЯ при вул. Каюґа у Філядельфії, Па.

29-го серпня 1969 р. о год. 8-ій рано

Просимо Родину, Приятелів і Знайомих помолитись разом з нами в цей день за Вічний Спокій Його Душі.

Горем прибиті:

ДАРІЯ — дружина
ЮРІЙ — син

Зі сумом і жалем ділимося трагічною вісткою з Приятелями й Знайомими, що дня 18-го серпня 1969 року відійшов на Вічний Спокій Дорогий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

незабутньої пам'яті

Проф. ВАСИЛЬ БУРКА

Похорон відбувся в м. Сан-Пауло, Бразилія.

Горем прибиті:

сини: ДМИТРО, ТОМА, ПАВЛО з Дружинами
Внуки й Правнуки

З великим смутком повідомляємо, що 24-го серпня 1969 р. відійшла у Вічність на 83-му році життя наша Дорога МАМА, БАБЦЯ і ТЕЩА

св. п.

ОЛЕНА НЕЧИПОРУК з дому ЯНКОВСЬКА

ПАНАХИДИ відбулися в неділю, 24-го серпня в Українській Православній Церкві св. Андрія у Вашингтоні, Д.С. і в понеділок, 25-го серпня в похоронному заведенні Falls Church Funeral Home, Falls Church, Va.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ і ПОХОРОН відбулися у вівторок, 26-го серпня 1969 р. о год. 11-ій ранку в Українській Православній Церкві св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тлінні Останки Покійної похоронено на Українському Православному Цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ГАЛИНА БОРЕЦЬКА, донька з чоловіком МИХАЙЛОМ і сином АСКОЛЬДОМ
ВОЛОДИМИР НЕЧИПОРУК, син з дружиною ГІЛЬДОЮ і сином МИХАЙЛОМ
ЮРІЙ НЕЧИПОРУК, син з дружиною КАТЕРИНОЮ і дітьми: ЮРІЄМ, ЛІЗОЮ і МИХАЙЛОМ

УГПЦ в Канаді проголосила списки підручників для шкіл

Вінніпег. — У тижневику „Вісник" з 15 серпня, що його видає Видавнича Спілка „Екклезія", надруковано списки назв і цін підручників для недільних українських шкіл, порадників для вчителів цих шкіл, допоміжної літератури тощо. Підручники, у формі „Листкових лекцій", видання Української Греко - Православної Церкви в Канаді, видані для дітей І-ї і 2-ї кляс двома комплетами — українською і англійською мовами, також Православний Катехизм вийшов двома мовами. Крім того, двома мовами видано декілька посібників для вчителів і названо 5 позицій видань лише українською мовою, як, „Отче наш", „Програма навчання для українських православних недільних шкіл у Канаді". „Оповідання з життя Ісуса Христа" та ін. Далі йде список в кількості 47 назв — усі виключно англійською мовою. До цих видань для дітей наймолодшого віку, для яких призначені англомовні 30 лекцій про Старий і Новий Заповіт, „Кольорова Абетка Біблії" і т. д., входять також лекції й підручники для дітей вищих кляс, до 14 років віку. Навіть „Рекомендована література і допоміжні матеріяли для бібліотек Недільної Школи чи для хатнього читання" видана англійською мовою і охоплює вона й „10 Заповітів для маленького православного християнина" та учнівські „Звітні картки Недільної Школи", що їх мають заповнювати самі діти.

Американська Дієтична Асоціяція опублікувала висновки про харчування людини

Ню Йорк. — Американська Дієтична Асоціяція, що об'єднує 14 000 науковців, біохеміків та експертів з харчування, оприлюднила деякі відомості про харчування людини корисне й некорисне, або вигадано - корисне. Отже: риба дійсно має багато фосфору, необхідного для праці людського мозку, але фосфор є також у м'ясі, молоці, яйцях та в курятині. Сирі яйця чи варені — це ніяк не відбивається на їх харчувальній „силі", але варені яйця засвоюються легше людським організмом. Відчинених консервних банок не варто перекладати харчі в якусь іншу посудину: досить лише таку банку дорбе накрити і зберігати в холодильнику. Законсервовані овочі мають не менше корисних складників ніж свіжі овочі — різниця може полягати лише в кращій чи гіршій якості законсервованих овочів. Багато людей помилково вважають, що не варто після молока їсти рибу, помідори, огірки, шпінат чи вишні, бо це зашкодить, мовляв, такі харчі „не зживаються між собою". Люди помиляються, вважаючи, що різні гострі приправи до їжі шкодять здоров'ю — приправи не шкодять, бо вони потрібні організму, але не можна ними зловживати, як і взагалі зловживати завеликою кількістю харчів. Розповсюджена думка, що оцет шкодить крові, зокрема вбиває червонокрівці, не має жадної підстави, як і те, ніби мед є автоматичною захороною від діябету.

„Український робітничий хор з Ню Йорку" виступив у Києві

Київ. — „З невеличкої сцени концертової залі Спілки композиторів УССР линуть слова: „Рідна мати моя, ти ночей не доспала", — інформувала „Літературна Україна" з 15 серпня про закритий виступ - концерт „національного українського робітничого хору з Ню Йорку", який „на запрошення Українського товариства дружби гостює на рідній землі". До хору входять 15 жінок, дириґент О. Ільчук. Ця ж газета повідомляла, що для зібраних у невеликій залі нюйоркський хор проспівав це „російську „Івушку", польську „Прилетіла пташка", американську про мартір"... Газета інформує читачів про той хор, як про єдиний у Ню Йорку, додаючи, що „вдома хористки працюють на різних підприємствах, а раз на тиждень сходяться на репетиції чи для концерту". Повідомлення має наголовком „Пісні з Ню Йорку". Здалеку треба було їхати до Києва, щоб заспівати там пісню про рушничок чи російську „Івушку".

110 ОСІБ ТАБОРУВАЛИ НА ОСЕЛІ ОДУМ-У „КИЇВ"

Торонто. — На Оселі Об'єднання Української Демократичної Молоді „Київ" біля Торонта цього року таборували 110 осіб. Таборування тривало від 27 липня до 10 серпня. Під час таборування на тій оселі перебував бандурист Григорій Китастий, мистецький керівник Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, який навчав гри на бандурі 19 молодих одумівців. На закритті табору було понад півтисячі осіб учасників і гостей.

ЩОБ ПАМ'ЯТЬ НЕ ПРОПАЛА

У світі діється багато більше добра, чим про нього згадують газети. Преса країн, в яких живемо, часто шукає нового, сенсаційного, а воно не рідко буває далеким від чесного, примірного. Хочемо тут пригадати про одне добре діло, зроблене тому три десятки літ. Було б воно забуте у воєнній хуртовині, якби не благородні свідки та вдячні наслідники. З канцелярії Верховного Архиєпископа наспіла подяка за пожертву п. Василя Чубатого, передана на прохання Слуги Божого Кир Андрея Шептицького на користь Чину оо. Студитів в 1939-ому році, перед початком війни. Жертва ця у висоті 10 000 золотих була передана о. Настоятелеві Чину Студитів, о. Клементієві Шептицькому.

Василь Чубатий

Василь Чубатий родом з Тернополя жив тоді на Поморі в Польщі. Там розвинув широку купецьку діяльність: мав власну фабрику, був також репрезентантом закордонних фірм. З приходом воєнної хуртовини втратив ввесь маєток. Втратив ще більше: рідного брата Івана розстріляло польське підпілля за його патріотичну діяльність. За останніх 30 років життєвий шлях шляхетного добродія вився через німецькі тюрми, еміґрантські табори, трудні початки на новій землі поселення, аж до тихого Стаатсбурґу, Н. Й. де п. Чубатий перебуває тепер зі своєю дружиною.

Нехай ця коротка згадка буде запискою в нотатнику української історії, яку творили й творять ті, що готові ділами доказати свою любов.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Лідія К., Стетен Айленд: Допис надісланий майже чотири місяці після того, як подія відбулася. Дякуємо, але не надрукуємо.

ВШ. А. П., Чикаґо: Ваш молодечий голос про молодечі справи радо використали б. Проте, з принципу не друкуємо матеріялів таких авторів, які не подають редакції свого повного прізвища і адреси.

ВШ. Д-р М. К-мак, Доравіл: Дякуємо за привіт від земляка і допис про сонячний Ст. Пітерсбурґ. Радо використаємо.

ВШ. Любов К., Філядельфія: З Вашими турботами найкраще зверніться до Суспільної Служби ЗУАДК (Злученого Українського Американського Допомогового Комітету) таки у Філядельфії (Телефон: GL 5-3774). Там Вам можуть порадити і допомогти.

ВШ. Н. Б., Бостон: Ви не одинока, що звертаєтесь із своїми родинними справами до „Свободи". Радимо Вам звернутись до Вашого пароха або адвоката.

ВШ. Н. К-к, Коннектикат: Поезії друкуємо тільки часом, бо тільки часом вони добрі.

ВШ. Лесьо Сисин, Ґарфілд: Щоб Ваше слово світилося! Використаємо під час одної з наших пресових кампаній. Многих Вам літ!

Посмертні згадки

АННА ЯРЕМЧУК з дому **СТОРОЖУК**, членка УНС Відд. 173 Т-ва св. Володимира в Вілмінґтон, Дел., померла 24 липня 1969 р. на 78 р. ж. Покійна нар. в 1891 р. в с. Стиборівка, пов. Броди, Україна, прибула до ЗСА в 1912 р. і стала членкою УНС в 1921 р. Полишила в смутку дочок: Марію й Ольгу, синів: Михайла, Івана, Петра і Григорія. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 28 липня 1969 р. на кат. цвинтар св. о. Миколая в Вілмінґтон.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Щерба, секр.

ТЕКЛЯ САВКА, членка УНС Відд. 20 Т-ва Згода в Гемтремку, померла 26 червня 1969 р. на 79 р. ж. Покійна нар. в 1889 р. в Копичинцях, Тернопільська обл., до ЗСА прибула в 1912 р. і стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку сина Данила з друж. Марією і дітьми, доньок: Ольгу з чол. Володимиром і дітьми, Ярославу з чол. Джорджом і дитиною. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 30 червня 1969 р. на цвинтар св. Гробу в Совт Філд, Міш.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ІВАННА СЕВЕРИНЕНКО, членка УНС Відд. 445 Т-ва Т. Шевченка в Вінніпеґу, Канада, померла 29 червня 1969 р. на 56 р. ж. Покійна нар. в 1912 р. в Ходорові, до ЗСА прибула в 1957 р. і стала членкою УНС в 1963 р. Полишила в смутку мужа інж. Володимира і дочку Галину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 4 липня 1969 року на цвинтар Всіх Святих у Вінніпеґу, Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Геврик, секр.

КСЕНЯ МІТУЛІНСЬКА, членка УНС Відд. 266 Т-ва І. Франка в Амстердам, Н. Й., померла 1 липня 1969 р. на 77 р. ж. Покійна нар. 22 листопада 1892 р. в Білому Камені, пов. Золочів, Україна, прибула до ЗСА в 1912 р. і стала членкою УНС в 1928 р. Полишила в смутку мужа Данила, сина Петра, синову Марґарету, 3 внуків і родину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 3 липня 1969 р. на цвинтар св. о. Миколая в Амстердам, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Трухин, секр.

КОНСТАНТИН МАТВІЄНКО, член УНС Відд. 54 Т-ва Українська Січ в Ню Гейвені, Конн., помер на 72 р. ж. Покійний нар. в 1893 р. в Києві, Україна, прибув до ЗСА в 1949 р. і став членом УНС в 1949 р. Полишив в смутку дружину Евстахію, 2 зам. доньки: Галю і Люсю та 4 внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на Вічний Спочинок 23 липня 1969 р. на цвинтар св. Лаврентія в Ню Гейвені, Конн.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Добчанський, секр.

У 75-річчя Українського Народного Союзу

Оригінальна опера **АНТОНА РУДНИЦЬКОГО** до лібретта **ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ**

АННА ЯРОСЛАВНА

після надзвичайно успішної прем'єри в Ню Йорку і Філядельфії буде виставлена:

ДІТРОЙТ, МІШІҐЕН: неділя, 26-го жовтня, година 3-тя по пол. в Авдиторії Форда.

ТОРОНТО, КАНАДА: субота, 15-го листопада, вечером у Мессей Голл.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО: п'ятниця, 28-го листопада, о год. 8-ій веч., в Авдиторії Парма Гай Скул.

ЧИКАҐО, ІЛЛИНОЙ: субота, 29-го листопада, о год. 8-ій веч., в Авдиторії Стейнмец Джуніор Гай Скул.

Подробиці в дальших оголошеннях. Ближчі інформації можна дістати вже тепер у місцевих представників Українського Народного Союзу.

Чи Ви вже замовили книжку „МАЄМО КАРДИНАЛА"

У цій найбільш люксусово виданій книжці утривалено словом, документом та ілюстраціями — їх 55 в тому також у природніх кольорах — одну з найсвітліших подій в історії Української Католицької Церкви: наменування Митрополита-мученика Йосифа Сліпого на Кардинала Вселенської Церкви, а прибуток з продажу цієї книжки призначений на здійснення одного з великих задумів нашого Кардинала — на заініційовану й започатковану вже будову Українського Католицького Університету в Римі.

Тираж книжки, яка появилася в українському й англійському виданнях накладом Українського Народного Союзу, обмежений і тільки негайне замовлення може Вам запевнити її висилку. Тож замовте її ще сьогодні, виповнюючи доданий до цього формуляр та пересилаючи його, разом із належитістю за замовлену книжку чи книжки й евентуальною Вашою додатковою пожертвою на фонд Університету на адресу „Свободи".

Усі замовлення на книжку, як і додаткові пожертви проголошується на сторінках „Свободи".

SVOBODA, 81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07303

ДО ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

Прохаю переслати мені........ примірник........ українського і .... примірник......англомовного видання книжки „МАЄМО КАРДИНАЛА" - "Our Ukrainian Cardinal" у ціні по $5.00 за примірник, на що й залучую готівкою (чеком - поштовим переказом) суму $..........

Долучених до цього додаткових $........... прохаю переслати як мою додаткову пожертву на цілі Українського Католицького Університету в Римі.

Name: ....

Дата: .... Підпис: ....

Address: № . ... Street (Avenue) ....

City .... State .... Zip code..........

Хто подбає про вашу родину, як вас не сталоб? Подбає УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, якщо в нім забезпечитеся. 75 років він дбає про готівку в потребі, освіту дітей, сплату морґеджу й забезпечену старість. Це є основне завдання забезпеченевої установи, дбайливої установи. Скористайте з цього: ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 6-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Квартальні збори Т-ва Б. Хмельницького 158 Відд. о год. 6-ій веч. в залі УНДому, 216-218 Гренд Ст. Управа просить членство заплатити вкладки, розмети за померших членів і за білети за автобусову прогульку на Союзівку та приєднувати нових членів. — П. Дубовецький, предс., М. Кіт, секр.

СУБОТА, 13-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

ЧИКАҐО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7:00 веч. в Союзовому Домі. Проситься членство вирівняти вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ, 14-го ВЕРЕСНЯ 1969 р.

ГАМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Ґрелінґ вул. Проситься чл. прибути. — М. Борискевич, рек. секр.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

в днях 30-го, 31-го серпня і 1-го вересня 1969 року

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості
УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на рік 1969
І ЗА ЧАШІ
УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ", „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК
в поодинокій грі:
ЖІНОК — ЧОЛОВІКІВ — СЕНЬЙОРІВ ЮНАЧОК — ЮНАКІВ

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Зголошення до змагань враз із вписовим по $3.00 від змагуна приймає:
Mr. Bohdan Rak
43-21 — 49th Street
Long Island City, N.Y. 11104; Tel.: (212) TW 8-7685
до 25-го серпня 1969 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться перед змаганнями на засіданні Комісії змагань на Союзівці в п'ятницю, 29-го серпня вечером.

Збірка всіх змагунів в суботу, 30-го серпня у „Веселці", о год. 9-ій рано, точно. Тенісисти, які не зголосяться до визначених гор до год. 11-ої перед полуднем, будуть здискваліфіковані.

на басейні „СОЮЗІВКИ"

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

ЖІНОК — ЧОЛОВІКІВ — ЮНАЧОК і ЮНАКІВ
за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні та за медалі УНСОЮЗУ
у слідуючих конкуренціях:

Чоловіки: 50 м. стилем довільним
100 м. стилем довільним
100 м. стилем грудним
4 х 50 м. гінці (стилем довільним)
4 х 50 м. гінці (змінним стилем)
Юнаки (12-16) 50 м. стилем довільним і 50 м. стилем грудним.
Хлопці (8-12) 25 м. стилем довільним
Жінки: 50 м. стилем довільним
Юначки (12-15) 50 м. стилем довільним
Дівчата (8-12) 25 м. стилем довільним

Зголошення до змагань приймає провід змагань від год. 2-ої по пол. в суботу, 30-го серпня, коло басейну; початок змагань год. 4-та по пол.

Фінали: неділя, 31-го серпня, 4-та по пол.

Клюбове точкування системою 5-3-1 (гінці 10-6-2).

Спортові Т-ва виготовлять прапорці у красках свого Т-ва у виді прямокутника (2 х 3 стопи) і передадуть їх проводові змагань.

Змагуни (-ки) подбають про замовлення нічлігів на „Союзівці" на час змагань:
"SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641

ТАРЗАН, Ч. 6234. Тарзан прибуває до мото-мото.

Саме поза видом на село мото-мото, гелікоптер знаходить малу галяву для свого приземлення...

Почекайте тут на мене, сержанте, не стріляйте до нічого — хіба, що вас заатакують! Якщо вам буде виглядати, що це пастка, то не чекайте на мене, а відлітайте!

Що це за мужчина! Іде в середину джунґлів тільки з луком, стрілами й ножем!